
Recommendation of the Committee of Ministers to member States on countering education fraud

Unofficial translation into Hungarian

Recommandation du Comité des Ministres aux États membres sur la lutte contre la fraude dans l'éducation

Traduction non officielle en hongrois

A Miniszteri Bizottság CM/Rec(2022)18 ajánlása a tagállamok számára az oktatási csalás elleni küzdelemről

---

*Source - Council of Europe, original English and French versions
© Hungary - Ministry of Culture and Innovation*

Text originated by the Council of Europe. This translation into a non-official language is published by arrangement with the Council of Europe, but under the sole responsibility of the translator/publisher.

* * * * *

*Source - Conseil de l'Europe, pour les versions originales en anglais et français
© Hongrie - ministère de la Culture et de l'Innovation*

Le texte original provient du Conseil de l'Europe. Cette traduction en une langue non-officielle est réalisée avec l'accord du Conseil de l'Europe mais sous l'unique responsabilité du traducteur/éditeur.

A Miniszteri Bizottság CM/Rec(2022)18

---

ajánlása a tagállamok számára az oktatási csalás elleni küzdelemről

*(A Miniszteri Bizottság 2022. július 13-án, a
miniszterhelyettesek 1440. ülésén fogadta el)*

Preambulum

A Miniszteri Bizottság, az Európa Tanács Alapszabálya 15. cikke *b*) pontjában foglalt feltételekkel (Az Európa Tanács Szerződéseinek Tára, 1. szám),

Figyelembe véve, hogy az Európa Tanács célja a tagjai közötti fokozott egység megvalósítása, és hogy ez a cél különösen az oktatási és kulturális kérdésekben történő közös fellépés révén valósítható meg;

Figyelembe véve, hogy az oktatási csalás elleni küzdelem, valamint az etikus viselkedés, az átláthatóság és az integritás előmozdítása az oktatás területén a hatóságok feladata;

Tekintettel az alábbiakra:

- az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló egyezmény (Az Európa Tanács Szerződéseinek Tára, 5. szám) és annak jegyzőkönyvei (Az Európa Tanács Szerződéseinek Tára, 9. szám), különösen ez utóbbi oktatáshoz való jogról szóló 2. cikke;
- az Európai Kulturális Egyezmény (Az Európa Tanács Szerződéseinek Tára, 18. szám);
- az Európai Szociális Charta (felülvizsgált változat) (Az Európa Tanács Szerződéseinek Tára, 163. szám);
- a felsőoktatási képzéseknek az európai régióban történő elismeréséről szóló egyezmény (Az Európa Tanács Szerződéseinek Tára, 165. szám, Lisszaboni Elismerési Egyezmény);

- az Európa Tanács Oktatási Minisztereknek szóló Állandó Konferenciája 24. ülésének záró nyilatkozata, mely konferenciát 2013. április 26-27-én tartották Helsinkiben;
- a Miniszteri Bizottság [CM/Rec\(2007\)6](#) ajánlása a tagállamok számára a felsőoktatásra és kutatásra vonatkozó közfelelősségről;
- a Miniszteri Bizottság [CM/Rec\(2012\)7](#) ajánlása a tagállamok számára a hatóságoknak a tudományos élet szabadságára és az intézményi autonómiára vonatkozó felelősségéről;
- a Miniszteri Bizottság [CM/Rec\(2012\)13](#) ajánlása a tagállamok számára a minőségi oktatás biztosításáról, megjegyezve, hogy az etikus viselkedés, az átláthatóság és az integritás előfeltétele a minőségi oktatás megvalósításának;
- a Miniszteri Bizottság [CM/Rec\(2019\)9](#) ajánlása a tagállamok számára az etika kultúrájának előmozdításáról a tanári szakmában;
- az Egyesült Nemzetek Nevelésügyi, Tudományos és Kulturális Szervezetének (UNESCO) / a Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezet (OECD) iránymutatásai a határokon átnyúló felsőoktatás minőségének biztosításához (2005);
- az Egyesült Nemzetek Szervezetének a gazdasági, szociális és kulturális jogokról szóló nemzetközi egyezségokmánya (1966);
- a Miniszteri Bizottság [CM/Rec\(2014\)7](#) ajánlása a tagállamok számára a visszaélést bejelentő személyek védelméről, a Parlamenti Közgyűlés 2162 (2019) ajánlása („A visszaélést bejelentő személyek védelmének javítása Európa-szerte”), valamint a szóban forgó ajánlásra adott, a Miniszteri Bizottság által elfogadott válasz;

Szem előtt tartva az oktatási ágazat fejlődését és az új képesítési formák megjelenését, a felsőoktatási intézmények, a szakképzési intézmények vagy egyéb szolgáltatók és ágazatok által kibocsátott bizonyítványokat is beleértve;

Figyelembe véve, hogy a tagállamok felelősek saját oktatási rendszerük szervezéséért és tartalmáért, a nemzeti jogszabályokkal, szabályozásokkal, kompetenciákkal, gyakorlatokkal és a nemzetközi megállapodásokkal összhangban;

Figyelembe véve, hogy az oktatási csalás mindig is létezett, azonban az új technológiák fejlődése hozzájárul e jelenség terjedéséhez;

Figyelembe véve, hogy ezek a technológiák az oktatási csalás elleni küzdelemhez, valamint az etikus viselkedés, az átláthatóság és az integritás előmozdításához is használhatók;

Figyelembe véve, hogy az oktatási csalás veszélyezteti:

- a minőségi képzéshez való jogot mind nemzeti, mind nemzetközi szinten, valamint a tanuláshoz és a védelemhez való egyenlő esélyeket minden polgár számára;
- az egyes tagállamok oktatási rendszerei és intézményei minőségébe, igazságosságába és szakmaiságába vetett bizalmat, és ezáltal az átláthatóságot, a minőségbiztosítást, a diákok nemzetközi mobilitását és a foglalkoztathatóságot;
- az egyes tagállamok gazdaságát;
- a szabályozott szakmák, köztük a gyógyászati ágazat, valamint a közszolgálati foglalkoztatás hitelességét az egyes tagállamokban;
- az egyes tagállamok nemzetközi jó hírnevét, valamint az azok demokratikus rendszerébe, nemzetbiztonságába és közbiztonságába, továbbá a diplomák és képesítések kölcsönös elismerésének mechanizmusaiba vetett bizalmat;

Abban a meggyőződésben, hogy európai válasz és megoldás szükséges erre a jelenségre;

Abban a meggyőződésben, hogy az oktatási csalás elleni küzdelemben, valamint az oktatás területét érintő etikus viselkedés, átláthatóság és integritás előmozdításához átfogó nemzetközi eszközre van szükség,

1. A függelékben szereplő fogalommeghatározásokkal és intézkedésekkel összhangban, valamint alkotmányos berendezkedésük, nemzeti és helyi körülményeik, továbbá oktatási rendszereik tiszteletben tartása mellett a következőket javasolja a tagállamok kormányai számára:

- i. hatékonyan fejlesszék, támogassák és ösztönözzék a minőségi oktatást azáltal, hogy saját területükön és, amennyire lehetséges, transznacionális szinten megszüntetik az oktatási csaláshoz hozzájáruló cselekvéseket és tevékenységeket;
- ii. tegyék meg a szükséges intézkedéseket annak érdekében, hogy az oktatás minden szintjén megvédjék a tanulókat, a diákokat, a kutatókat és a személyzetet az olyan szervezetekkel és személyekkel szemben, akik az internet, a közösségi média, a reklámok és egyéb eszközök felhasználásával csalásnak minősülő oktatási szolgáltatásokat kínálnak és népszerűsítnek;
- iii. támogassák az oktatási intézmények, valamint az oktatás és a foglalkoztatás érintett szereplői által végrehajtott megelőző és védelmi intézkedéseket, továbbá az esélyegyenlőség kultúráját az oktatás és a képzés minden szintjén és minden ágazatában, valamint az ezen ágazatok közötti átmenet során;

- iv. kísérik figyelemmel a technológiai fejlődést, amely révén bővíthet az oktatási csalásnak minősülő tevékenységek listája;
  - v. ösztönözzék a nemzetközi együttműködést és az egymástól való tanulást ezen a területen az ETINED (Az Európa Tanács Platformja az Oktatás Etikájáról, Átláthatóságáról és Integritásáról) segítségével;
  - vi. biztosítsák a jelen ajánlás lefordítását az adott országok hivatalos nyelvére vagy nyelveire, valamint annak széles körben történő terjesztését;
2. Vállalja, hogy öt évvel annak elfogadása után felülvizsgálja a jelen ajánlás végrehajtását.

A CM/Rec(2022)18 ajánlás függeléke

1. Cél és alkalmazási kör

Az ajánlás célja segítséget nyújtani a tagállamok számára az oktatási csalás elleni küzdelemhez, valamint ösztönözni és támogatni az oktatás területét érintő etikus viselkedést, átláthatóságot és integritást, és ezáltal segíteni a tagállamokat abban, hogy biztosítsák az oktatáshoz való jogot minden tanuló számára.

Az ajánlásban szereplő összes intézkedés az oktatáshoz való hozzáférésre, valamint az oktatás összes szintjére és formájára vonatkozik, az iskola-előkészítőtől a felsőoktatásig, a szakképzést, a munkaalapú tanulást, az élethosszig tartó tanulást és a felnőttkori tanulást is beleértve, minden oktatási intézmény – legyen az állami, magán, nyereségérdekelte vagy nonprofit –, alapítvány és minden egyéb elismert formájú oktatási intézmény vonatkozásában.

Az ajánlás hangsúlyozza a hatóságok és/vagy szakmai testületek, valamint magánszervezetek és vállalatok felelősségét az etika, az átláthatóság és az integritás elveinek előmozdításában az oktatás és az oktatási csalás elleni küzdelem terén.

2. Fogalom meghatározások

Az alábbiakban felsoroljuk az oktatási csalással kapcsolatos főbb fogalmakat e szöveg alkalmazásában.

Az „etikai kódex” azon erkölcsi és etikai értékek és elvek megfogalmazása, amelyek az oktatási folyamat etikájának fejlesztését és fenntartását szolgálják minden szinten és minden vonatkozásban. Az Európa Tanács alapértékeire épülve a demokrácia, az emberi jogok és a jogállamiság előmozdítását célozzák, valamint az oktatásban megvalósuló méltányosság, igazságosság és befogadás iránti erős és hatékony elkötelezettséget tükrözik.

Az „ETINED-elvek” azok az elvek és értékek, amelyeket az Európa Tanács etikát, átláthatóságot és integritást célzó platformja (Council of Europe Platform on Ethics, Transparency and Integrity, ETINED) a megbízatásának megfelelően dolgozott ki azon koncepció alapján, hogy a minőségi oktatás csak akkor valósul meg, és az oktatási csalás csak akkor kezelhető hatékonyan, ha minden érintett társadalmi terület teljes mértékben betart egy sor alapvető etikai alapelvet mind a szakmai, mind a közéletben, a jogi normákra és struktúrákra támaszkodva. Az ETINED megbízatása a demokrácia és a részvétel kultúrájának kialakítása és támogatása az etika, az átláthatóság és az integritás elvein alapulva az oktatás terén.

Az „oktatási csalás” az oktatás területén megvalósuló olyan magatartás vagy cselekmény, amelynek célja a megtévesztés és a tisztességtelen előnyszerzés. A következőket foglalja magában: (i) az alábbiakban meghatározott diplomagyárak, akkreditációs gyárak, vízumgyárak, esszégyárak és esszébankok tevékenységei; (ii) megszemélyesítés azáltal, hogy a beiratkozott tanuló helyett részben vagy egészben teljesíti a program részeként előírt munkát vagy felmérést; (iii) hiteles okmányok jogszerűtlen vagy szabálytalan használata; (iv) plagizálás; (v) hamisított, plagizált vagy utánezott dokumentumok készítése vagy használata; és (vi) nem elismert vagy nem akkreditált képesítések nyújtása mások megtévesztésének szándékával.

„Csalárd oktatási szolgáltatók” alatt értendők például az akkreditációs gyárak, a diplomagyárak, az esszégyárak, az esszébankok és a vízumgyárak, legyen szó önállóan vagy nagyobb vállalkozások részeként végzett tevékenységről.

Az „akkreditációs gyár” olyan (bármilyen jogi formájú) intézmény vagy szervezet, amelyet az illetékes nemzeti hatóságok nem ismernek el, és amely egyetlen tagállam jogszabályai szerint sem rendelkezik engedéllyel oktatási programok vagy végzettségek akkreditálására, valamint a munkáltatók, a diákok vagy a nyilvánosság megtévesztésére törekszik.

A „diplomagyár” olyan intézmény vagy szervezet, amelyet az illetékes nemzeti hatóságok vagy szervezetek nem ismernek el olyan intézményként, amely bármely tagállam joga szerint akkreditációval vagy engedéllyel rendelkezik végzettségek vagy képesítések nyújtására, és amely megtévesztés útján azt állítja, hogy ilyen végzettségeket vagy képesítéseket nyújt.

Az „esszégyár” (más néven a hallgatói plagizálási szolgáltatásokat nyújtó) olyan – általában internetes jelenléttel rendelkező – szervezet vagy személy, amely pénzügyi haszonszerzés céljából diákokkal vagy azok képviselőivel szerződést köt egy vagy több feladat (például olyan hallgatói feladatok, mint esszék, projektek, szakdolgozatok és diplomamunkák) teljes vagy részleges elvégzésére, függetlenül attól, hogy a tartalom plagizált-e vagy sem, ami egyfajta tudományos kötelességszegéshez vezet. Az egyértelműség kedvéért megjegyezzük, hogy az esszégyár fogalma nem terjed ki a nemzeti jogszabályok vagy szabályozások értelmében jogszerűen működő magánoktatási szolgáltatókra.

Az „esszébank” olyan szervezet vagy személy, amelytől vagy akitől a diákok előre megírt esszéket vásárolhatnak a tanulmányaikhoz kapcsolódó témákban.

A „vízumgyár” olyan (bármilyen jogi formájú) intézmény vagy szervezet, amelyet az illetékes nemzeti hatóságok nem ismernek el, és amely egyetlen tagállam jogszabályai szerint sem rendelkezik engedéllyel oktatási intézményként történő működésre, és amely tévesen ekként tünteti fel magát azzal a céllal, hogy a bevándorlási törvények kijátszásával segítse az olyan vízum- vagy egyéb engedélykérelmeket, amelyek lehetővé teszik a diákok számára, hogy egy adott tagállamban vagy tagállamok közös vízumrendszerrel rendelkező csoportjában (például a schengeni térségben) tartózkodjanak, tanuljanak, dolgozzanak vagy közfinanszírozáshoz férjenek hozzá.

Az „oktatásban érdekelt felek” a tanárok, a felsőoktatásban vagy az iskola utáni oktatás egyéb formáiban dolgozó oktatók, a tanulók és diákok az oktatás valamennyi szintjén, a tanulók és diákok szülei, gyámjai és gondviselői, a munkáltatók, az oktatási rendszerben és az oktatás és képzés valamennyi ágazatában a formális és/vagy informális tanulási folyamatokkal kapcsolatos munkát végző iskolavezetők, az intézményvezetői konferenciák és hasonló testületek képviselői, az illetékes állami tisztviselők, a szakszervezetek képviselői, a politikai vezetők és a szélesebb értelemben vett civil társadalom képviselői.

A „plagizálás” munka, ötletek, tartalom, szerkezetek vagy képek felhasználását jelenti az eredeti forrás(ok) megfelelő elismerése vagy megjelölése nélkül, különösen ott, ahol az eredetiség elvárás. A „plagizált” kifejezés a szóban forgó ötletekre, tartalomra, szerkezetekre vagy képekre használatos.

A „képesítések” kifejezés magában foglalja az illetékes hatóság által kiállított, valamely oktatási program sikeres elvégzését tanúsító mindenfajta bizonyítványt, beleértve a szolgáltatók, szakmai és foglalkoztatási szervezetek és szövetségek által kiállított bizonyítványokat is. A kifejezés kiterjed a bizonyítványoknak a jövőben esetlegesen kialakuló új formáira is.

A technológia folyamatos fejlődéséből adódóan az oktatási csalással kapcsolatos kifejezések és fogalommeghatározások listája nem teljes körű, és azt rendszeresen felül kell vizsgálni.

3. Figyelemfelhívás és tájékoztatás

A tagállamok feladata annak biztosítása, hogy valamennyi oktatási intézmény és oktatásban érdekelt fél következetesen előmozdítsa az ETINED alapelveit,

és az oktatási rendszerek minden intézmény vonatkozásában azonos minőségi és etikai normákat határoznak meg, függetlenül azok nemzeti oktatási rendszerekben betöltött hivatalos státuszától. Ennek megvalósításához megfelelő intézkedéseket kell hozni az oktatási csalás megelőzésével kapcsolatos tájékoztatás és figyelemfelhívás, valamint – a minőségbiztosítási és egyéb vonatkozó szabályozási mechanizmusok elméleti és gyakorlati összekapcsolása révén – az oktatási etika, átláthatóság és integritás minden szinten és a nemzeti jogszabályokkal összhangban történő előmozdítása érdekében.

A tagállamoknak iránymutatást kell nyújtaniuk az oktatási csalás megelőzéséhez, valamint az oktatási etika, átláthatóság és integritás előmozdításához az oktatási intézmények, a tanulók és diákok – és azok képviselői –, valamint a szakmai szervezetek és az egyéb oktatásban érdekelt felek számára.

4. Képzés

A tagállamoknak megfelelő intézkedéseket kell hozniuk az oktatási, munkaerő-felvételi és foglalkoztatási ágazatban dolgozó valamennyi szakember számára történő folyamatos és megfelelő képzés biztosítása érdekében az oktatási csalás megelőzéséről, valamint az etika, az átláthatóság és az integritás előmozdításáról.

5. Plagizálás és a plagizált dokumentumok és tartalom felhasználása

A plagizálás és a plagizált munka felhasználása elleni küzdelem érdekében az oktatási intézményeknek támogatniuk kell a tanulókat, a diákokat, a kutatókat és a személyzetet abban, hogy az egyes tagállamok oktatási rendszerein belül a tanulás különböző szakaszainak megfelelően fejlesszék a megfelelő készségeket a kritikai gondolkodás, a tudományos írás és a kutatás terén, ezáltal biztosítva az oktatási csalással kapcsolatos tudatosságot és az oktatási csalás elleni fokozott védelmet. Minden képzési programnak, függetlenül attól, hogy azt törvény írja-e elő, nagy hangsúlyt kell fektetnie a diákok saját tanulmányi készségeikbe vetett bizalmának erősítésére és az oktatási csalásnak minősülő tevékenységek megelőzésére.

A tagállamoknak saját nemzeti jogszabályi kereteiken belül intézkedéseket kell hozniuk annak biztosítása érdekében, hogy az oktatási intézmények – amennyire az észszerűen lehetséges – belső szabályzataik segítségével tiltják és felszámolják a plagizálás útján elkövetett oktatási csalást, valamint a plagizált, hamisított vagy ellenőrizhetetlen anyagokkal való visszaélést a felsőoktatási személyzet, a tanárok és más oktatási szakemberek kinevezése

és előléptetése során.

A tagállamoknak nemzeti vagy intézményi szinten lépéseket kell tenniük az oktatási csalás azonosítására szolgáló technikai megoldások bevezetése és fejlesztése érdekében, többek között az online tanulási és értékelési lehetőségek bővülő kínálatának fényében.

6. Az oktatási csalás reklámozása és promóciója

A tagállamoknak a nemzeti jogszabályokkal összhangban lépéseket kell tenniük a csalárd oktatási szolgáltatások reklámozásának és promóciójának tiltása érdekében, történjenek azok nyomtatott vagy online formában, mint például a közösségi médián vagy interneten keresztül.

7. Jogszabályok, törvények és gyakorlatok

A tagállamoknak minden szükséges és megfelelő intézkedést meg kell tenniük annak érdekében, hogy a meglévő jogszabályok, iránymutatások és gyakorlatok segítségével felszámolják az oktatási csalást és a csalárd oktatási szolgáltatók tevékenységét. Emellett, szükség esetén meg kell fontolniuk új jogszabályok vagy szakpolitikai intézkedések bevezetését is, és valamennyi oktatási intézményt arra kell ösztönözniük, hogy vezessenek be olyan szabályozást, amely összhangban van e célkitűzéssel. E tevékenység során a tagállamoknak és az oktatási vagy képzési szervezeteknek meg kell tenniük a megfelelő lépéseket a tanulók, diákok, kutatók és alkalmazottak jogainak védelme érdekében.

8. Etikai kódexek

A tagállamoknak és az oktatási intézményeknek a nemzeti jogszabályok és/vagy intézményi szabályzatok révén az ETINED-elveken alapuló, egyértelmű etikai kódexeket kell létrehozniuk, amelyek az oktatás oktatási csalás által érintett valamennyi területére kiterjednek, beleértve az irányítást, a vezetést és a humán erőforrásokat is. A jogszabályoknak és szabályozásoknak tisztességes eljárást kell biztosítaniuk az etikai kódexek végrehajtásához.

9. Oktatási terminológia

A tagállamoknak a nemzeti jogszabályi keretükkel összhangban meg kell tenniük minden szükséges lépést a csalárd oktatási szolgáltatók általi megtévesztés minden formájának felszámolása érdekében, hogy oktatási rendszerükben biztosítsák az összes vonatkozó terminológia, valamint e terminológia fordításainak hatékony védelmét a visszaélésekkel és

megtévesztésekkel szemben, kiemelt figyelmet fordítva az intézményi és tudományos címekre, valamint a végzettségek és képesítések nomenklatúrájára.

A tagállamoknak nyilvántartásba kell venniük, rendszeresen frissíteniük kell és nyilvánosan hozzáférhető formában rendelkezésre kell bocsátaniuk az oktatási rendszerükben oktatási szolgáltatóként elismert vagy akkreditált intézményekre vonatkozó adatokat és információkat. Ezenkívül a tagállamoknak nemzeti jogszabályaikban pontos és megbízható információkat kell közzétenniük a végzettségek és képesítések elismeréséről, adott esetben beleértve az államilag elismert és/vagy intézményi formájú végzettségeket is.

10. Közegészségügy, biztonság és a jövő generációk oktatása

A tagállamoknak valamennyi megfelelő intézkedést meg kell tenniük annak érdekében, hogy megvédjék a társadalmat az oktatási csalástól azáltal, hogy biztosítják az olyan tudományos és/vagy szakmai képesítések és igazoló iratok hitelességét és integritását, amelyek közvetlen vagy közvetett hatással vannak a jelen és jövő generációk egészségére, biztonságára, valamint fizikai, mentális és társadalmi-gazdasági jólétére.

11. Visszaélést bejelentő személyek

A tagállamoknak és az oktatási intézményeknek biztosítaniuk kell az oktatási csalással és a tudományos integritással kapcsolatos problémafelvetés szabadságát azáltal, hogy ehhez – a vonatkozó nemzeti jogszabályok által a visszaélést bejelentő személyek számára biztosított védelem mellett – tisztességes eljárást biztosítanak. Emellett tisztességes és pártatlan eljárást kell biztosítaniuk az oktatási csalással vádolt személyek és szervezetek számára.

12. Digitális megoldások használata

A tagállamoknak minden szükséges intézkedést meg kell tenniük annak érdekében, hogy a diákokra, képesítésekre és végzettségekre vonatkozó adatok hozzáférhetőségét és integritását az adatvédelmi jogszabályoknak megfelelő digitális megoldásokon keresztül biztosítsák, beleértve a diákoknak szóló biztonságos digitális nyilvántartásokat és a biztonságos dokumentumcserét is. Ahol ez technikailag lehetséges, olyan, az oklevelek és szakmai bizonyítványok hitelességének ellenőrzésére szolgáló egyszerű, hozzáférhető és többnyelvű szolgáltatásokat is nyújtaniuk kell.

A tagállamoknak fel kell térképezniük a meglévő digitális eszközökben rejlő lehetőségeket, és ahol lehetséges, új technológiákat kell alkalmazniuk az

oktatási csalás valamennyi formájának és a csalárd oktatási szolgáltatók tevékenységének felszámolása érdekében.

13. Kutatás

A tagállamoknak elő kell segíteniük és ösztönözniük kell az oktatási csalással kapcsolatos kutatást annak érdekében, hogy tanulmányozzák annak okait és hatásait, valamint a megelőzésre és/vagy kezelésre hozott intézkedések hatékonyságát, továbbá együtt kell működniük az e területen nemzetközi kutatást végző személyekkel, szervezetekkel és tagállamokkal.

14. Nemzetközi együttműködés

A tagállamoknak együtt kell működniük az oktatási csalás elleni küzdelem és a bűncselekmények üldözése terén, illetve a jogorvoslat minden egyéb formája tekintetében annak érdekében, hogy minden olyan szervezet vagy jogalany, amely üzleti tevékenységét részben vagy egészben valamely tagállamban végzi, büntetőeljárás alá vonható vagy más módon felelősségre vonható legyen az oktatási csalással kapcsolatos szolgáltatások nyújtásáért; ez akkor is érvényes, ha az ilyen szolgáltatások nyújtása vagy az azokra vonatkozó szerződéskötés teljes egészében az érintett tagállamon kívül történik, és a szervezet vagy a jogalany által tervezett előny vagy haszon várhatóan máshol fog jelentkezni.

Ezenkívül, a tagállamoknak együtt kell működniük a nemzetközi szintű erőfeszítésekkel annak érdekében, hogy megszüntessék a határainkon belül és azokon túl működő csalárd oktatási szolgáltatók tevékenységét, beleértve az interneten keresztül elérhető vagy egyéb módon a területükön végzett, de máshonnan származó tevékenységeket is. Ezt a célt a nemzeti és transznacionális tevékenységek nyomon követése, az információcsere és az együttműködés révén kell megvalósítani, beleértve a bűnüldöző hatóságok és szervek általi jogérvényesítést is. A tagállamok megállapodnak abban, hogy kötelezettséget vállalnak a meglévő nemzetközi kereteken keresztül történő információcserére.

15. Adatgyűjtés

Az oktatási csalás megelőzésére vonatkozó nemzetközi együttműködés ösztönzése és támogatása, valamint a jelentéstétel és az összehasonlító tanulmányok lehetővé tétele érdekében a tagállamoknak ösztönözniük és támogatniuk kell a csalárd oktatási szolgáltatók tevékenységére vonatkozó statisztikai adatok egységes formátumban történő rendszeres gyűjtését, amelyet az Európa Tanács biztosít majd.

16. Ellenőrzés

A tagállamoknak létre kell hozniuk egy rendszert az oktatási csalások és a

csalárd oktatási szolgáltatók tevékenységének nyomon követésére. Ennek magában kell foglalnia az oktatási intézmények és az egyéb oktatásban érdekelt felek általi jelentéstételt egy kijelölt minőségbiztosítási szerv, ombudsmani intézmény vagy a nemzeti jogszabályok alapján létrehozott egyéb központi szerv felé, különös tekintettel az ENIC/NARIC (Nemzeti Információs Központok Európai Hálózata / Nemzeti Továbbtanulási Elismerési Információs Központok) egyes tagállamokban működő irodái és azok hálózata, valamint a Lisszaboni Elismerési Egyezmény Bizottságának szerepére.

17. Értékelés és felülvizsgálat

A tagállamoknak rendszeresen értékelniük kell a jelen ajánlással kapcsolatban elfogadott stratégiáikat és politikáikat, és azokat szükség szerint ki kell igazítaniuk. A tagállamoknak a szóban forgó értékelések eredményét meg kell osztaniuk az ETINED platformon. Szükség esetén segítséget kérhetnek az Európa Tanácstól és az ETINED platformtól.

Indokolás

I. Az ajánlás előzményei

Az oktatási csalás jelenleg világméretű probléma, a jelenség minden tagállamot és az oktatás minden szintjét érinti. A „tudományos etika megsértésének” általános meghatározásán belül az oktatási csalás az egyének általi plagizálástól (amely tekinthető a szerzői jogok szándékos vagy nem szándékos megsértésének) a megszemélyesítés és a személyazonosság-lopás bűncselekményén át az „esszégyárakat” (más néven „hallgatói plagizálási szolgáltatások” vagy „egyedi tudományos művek írása”), „vizumgyárakat”, „akkreditációs gyárakat” és „diplomagyárakat” a csalás szándékával népszerűsítő szervezetek tevékenységéig terjed. Az ajánlás célja, hogy irányított nemzeti és nemzetközi fellépéssel segítse a szervezett oktatási csalás elleni küzdelmet, mivel ezek a tevékenységek túlnyúlnak a nemzeti határokon. A tagállamok azon közös akaratát tükrözi, hogy kezeljék a tudományos integritással kapcsolatos súlyos problémákat.

Az összetett üzleti modellel rendelkező esszégyárak úgy termelnek bevételt, hogy már kész vagy egyedi igény szerinti írásbeli munkákat és diplomamunkákat kínálnak a diákoknak különböző nyelveken, gyakran megkerülve a plagizálás elleni technológiát, miközben – ironikus módon – kifinomult minőségbiztosítási eljárást követnek a megfelelő ár-érték arány

biztosítása érdekében. Az esszégyárak üzleti folyamataira vonatkozó, szakértői kutatási eredmények alapján az esszégyárak rendkívül kifinomult technológiát használnak; a munkák szerzői bárhol tartózkodhatnak, ahol van internet-hozzáférés. Az elkövetők felderítése és felelősségre vonása azokban a tagállamokban is nehézségekbe ütközhet, ahol jogszabályokat hoztak az ilyen visszaélések kezelésére.¹ Valójában a jogszabályok önmagukban valószínűleg nem jelentenek teljes megoldást a problémára. A hangsúlyt az alternatív megoldásokra, így például a lakosság tudatosságát növelő programokra kell helyezni. Más területekhez hasonlóan a közösségi média e téren is pozitívan járulhat hozzá a tudományos integritás előmozdításához. Ugyanakkor vissza is lehet élni vele, így alkalmas az oktatási csalás előmozdítására, ezért a nemzetközi közösségnek együtt kell működnie a közösségi médiaplatformokkal a visszaélések megakadályozása érdekében.

1. Hasznos hivatkozási pont a kutatási eredményekhez: <https://edintegrity.biomedcentral.com>.

A különböző országokban működtetett diplomagyárak – az esszégyárakhoz hasonlóan – bizonyos esetekben egyéb szempontból törvényes vállalkozások mögé bújnak, és így kínálnak értéktelen képesítéseket egyrészt olyanoknak, akik személyes haszonszerzés céljából hamis tudományos minősítést kívánnak szerezni, másrészt azon gyanútlan diákoknak, akiket megtévesztenek az online promóciós anyagok, amelyek könnyen megszerezhető, de valójában csalárd képesítéseket ígérnek. Ezek a vállalkozások „kizárólag pénzszerzés céljából működnek, melynek forrását a beiratkozási díjak, az emelt díjas telefonszámok, a tanfolyamdíjak és a munkatapasztalatot tanúsító végzettségek jelentik; így nyújtva módot a csalók számára arra, hogy hitelesnek tűnő diplomákat és kapcsolódó dokumentumokat szerezzenek nem akkreditált intézményektől”.² Egyes diplomagyárak nem elismert akkreditáló testületeket is létrehozhatnak (akkreditációs gyárak), és/vagy valótlannal állítják, hogy az Egyesült Nemzetek Nevelésügyi, Tudományos és Kulturális Szervezete (UNESCO), az Európa Tanács vagy más szervek által elismertek. Miközben a legtöbb tagállam nemzeti szinten tiltja az el nem ismert képesítések nyújtását, és annak ellenére, hogy hatékony mechanizmus áll rendelkezésre az elismeréssel és akkreditációval kapcsolatos információcserére, a háttérben diplomagyárak működnek, amelyek gyakran hamisan tüntetik fel magukat azáltal, hogy a törvényes intézményekéhez hasonló neveket vesznek fel. Arra is van példa, hogy weboldalak kínálnak törvényes intézmények nevét viselő, utánozott diplomákat.

A hamisított hivatalos okmányok előállítása nem új jelenség; az európai levéltárakban 2021-ben közzétett kutatási eredmények alapján a gyakorlat

legalább a 10. századig nyúlik vissza.³ A hitelesnek tűnő dokumentumok kézzel történő előállításának hosszadalmas és bonyolult folyamatát mára felváltotta az internetes hamisítók munkája, akik díj ellenében bármilyen típusú diplomát vagy egyéb képesítést gyorsan el tudnak készíteni. Az ilyen szolgáltatók jellemzően olyan megfogalmazásokkal próbálják elhárítani a felelősséget, mint például: „bár az általunk kínált termékek nagyon is hitelesnek tűnnek, kizárólag utánzatnak szánjuk azokat”. Azonban az emberek nyilvánvalóan nem fognak több ezer eurót fizetni bizonyítványutánzatért.

A csalárd oktatási szolgáltatók fizikailag az Európa Tanács földrajzi területén és az azon kívüli országokban is megtalálhatók, de vannak csak virtuálisan létezők is, így az ellenük való küzdelemben elengedhetetlen a nemzetközi együttműködés. Tevékenységük idővel fokozódott, különösen a könnyen elérhető internetnek és szolgáltatásaik közösségi médián keresztül történő promóciójának köszönhetően.

---

2. Prospects Higher Education Degree Datacheck (HEDD) (2017): „Advice and guidance on degree fraud”, <https://luminare.prospects.ac.uk/tag/reports>.

3. Roach L. (2021), *Forgery and memory at the end of the first millennium*, Princeton University Press, Princeton, New Jersey.

A fokozatos és valószínűleg tartós elmozdulás az online oktatás irányába, amelyet a Covid19-világjárvány következményei felgyorsítottak, fokozza az oktatási csalás kockázatát.

Az oktatási csalás nem csupán a képesítések hitelességét veszélyezteti, legyenek azok alátámasztva papír alapú diplomával vagy digitális igazoló iratokkal. Hatással van az egyes tagállamok nemzetközi jó hírnevére is, beleértve az oktatási rendszereikbe vetett bizalmat, és ezáltal a diákok nemzetközi mobilitására is. Azok az egyének, akik csalás útján szereznek képesítést, vagy hamisított képesítéssel rendelkeznek, valódi képesítések birtokosaként adhatják ki magukat, és így megkerülhetik a bevándorlási korlátozásokat, csalárd módon szerezhetnek állást vagy végezhetnek munkát szakmai területen, és ezáltal veszélyt jelentenek a nemzetbiztonságra és a közbiztonságra. Ilyen szakmai területek például az orvosi végzettséget adó képesítések, valamint az orvosi és szociális ellátással kapcsolatos, a mérnöki, az építészeti, az informatikai és a mezőgazdasági szakmák. Emellett, a csalárd módon szerzett alacsonyabb szintű képesítések birtokában olyan területeken lehetséges a munkavégzés, mint a gyermekgondozás, az életmentés és a kapcsolódó területek, illetve olyan foglalkozásokban, amelyek az emberi életet különösen veszélyeztető kockázatokkal járnak, ami így a társadalom egészére nézve kockázatot jelent. A hamis dokumentumok

azonosítása kihívást jelent a munkáltatók számára, és különböző területeken számos példa van arra, hogy a munkavállalóról kiderül, hogy képesítés nélkül dolgozik. A bármilyen szintű hamis képesítések vásárlása a bünszervezeteket erősíti, egyúttal csökkenti az oktatás és a teljesítmény értékét, aláássa a meritokráciát, valamint jutalmazza a megtévesztést és a tisztességtelenséget jutalmazza. A „diplomahamisító ágazat” általában hamis személyazonossági okmányokat, például születési anyakönyvi kivonatot, útlevelet vagy vezetői engedélyt is tartalmazó csomagajánlatokat kínál. Ezért az ilyen tevékenységek nemzetközi együttműködés útján történő felszámolására tett erőfeszítések egyértelmű előnyökkel járnak.

Az Európa Tanács oktatási programja tükrözi azt, hogy tudunk e tevékenységek létezéséről, ahogyan arról tanúskodik a Miniszteri Bizottság [CM/Rec\(2012\)13](#) ajánlása a tagállamok számára a minőségi oktatás biztosításáról. Az oktatási csalás megkülönböztethető a tágabb értelemben vett oktatási korrupciótól, de az ajánlás indokolásában megfogalmazott kijelentés, miszerint „a korrupció minden országban és az oktatás minden fajtája és szintje esetében valós vagy potenciális probléma”, az oktatási csalásra ugyanúgy érvényes. Az Európa Tanács Oktatási Minisztereknek szóló Állandó Konferenciájának (2013. április 26-27., Helsink) irányításról és minőségi oktatásról szóló záró nyilatkozatában a korrupció mellett az oktatási csalás elleni küzdelemre is egyértelmű politikai felhatalmazást adtak, és felkérték „a Miniszteri Bizottságot, hogy utasítsa az Oktatási Politikával és Gyakorlattal Foglalkozó Irányítóbizottságot (CDPPE)⁴ [...] a következőkre irányulóan:

21.1. páneurópai platform létrehozása az oktatási etikával és integritással kapcsolatos információk és bevált gyakorlatok cseréjére, különös tekintettel az oktatás és a kutatás terén előforduló korrupció és csalás elleni küzdelemre, a „Helsinki-menetrend a minőségi oktatásért Európában” előmozdítása érdekében”.

A platform konkrétan a következőkre összpontosít:

- pozitív magatartási kódexek a korrupció- és csalásellenes jogszabályok kiegészítéséül az oktatásban és a kutatásban tevékenykedő szakemberek számára;
- kapacitásbővítés valamennyi szereplő számára;
- támogatási struktúrák (akkreditációs vagy minőségbiztosítási szervek);
- az igazságossággal és átláthatósággal kapcsolatos bevált gyakorlatok megosztása;
- a demokrácia és a részvétel kultúrájának megerősítése az átláthatóságra, igazságosságra és méltányosságra alapozva.

Ennek megfelelően a jelen, az oktatási csalás elleni küzdelemről szóló CM/Rec(2022)18 ajánlás a szóban forgó megbízatás közvetlen folyamánya, és azon ETINED (Az Európa Tanács Platformja az Oktatás Etikájáról, Átláthatóságáról és Integritásáról) munkájának eredménye, amelyet a Helsinki Miniszteri Konferencia nyomon követésének részeként hoztak létre.

Az ETINED platform az Európai Kulturális Egyezmény (Az Európa Tanács Szerződéseinek Tára, 18. szám) 50 tagállama által megválasztott szakértőkből álló hálózat. A 2015 októberében megrendezett, „Az oktatás etikájára, átláthatóságára és integritására irányuló páneurópai platform létrehozása felé” címet viselő 7. Prágai Fórumon hozták létre, és a képviselők évente egyszer találkoznak az Európa Tanács e területen elvégzett munkájának felügyelete, valamint az e téren történt előrelépések értékelése érdekében.

Az ETINED platform megbízatása azon a feltételezésen alapul, hogy az etikát, átláthatóságot és integritást érintő kérdések elengedhetetlen feltételét képezik a minőségi oktatásnak. Ezért az oktatási csalás elleni küzdelem szükségessége csak akkor kezelhető hatékonyan, ha minden érintett társadalmi terület teljes mértékben elkötelezi magát a szakmai és a közélet alapvető pozitív etikai elvei mellett, és nem csak a szabályozási intézkedésekre támaszkodik, bármennyire is fontosak ezek. Az ETINED platform alapelvekre épülő megközelítést kínál az oktatási etikára, átláthatóságra és integritásra vonatkozóan.

---

4. Az Oktatási Politikával és Gyakorlattal Foglalkozó Irányítóbizottság (Steering Committee for Educational Policy and Practice, CDPPE) 2022. januártól Oktatással Foglalkozó Irányítóbizottság (Steering Committee for Education, CDEDU) néven végzi tevékenységét.

Az ETINED platform feladata konkrétan a következőkből áll:

- hozzájárulás a jó kormányzás, valamint a demokrácia és a részvétel kultúrájának fejlesztéséhez az oktatásban az etika, az átláthatóság és az integritás minden szinten történő előmozdításával (különös figyelmet fordítva a korrupció és a csalás elleni küzdelemre az oktatás területén);
- szakpolitikai vélemények és eszközök kidolgozása, valamint általánosabban figyelemfelhívás az oktatási etika, átláthatóság és feddhetetlenség kérdéseivel kapcsolatban;
- információk és bevált gyakorlatok a lehető legszélesebb körben történő megosztása a tagállamok között;
- az oktatási etikával, átláthatósággal és integritással kapcsolatos nemzeti és regionális kísérleti projektek létrehozásának támogatása, valamint az érdekelt országok támogatására szolgáló szakértelem fejlesztése.

Első lépésként az ETINED platform három fő témára kíván összpontosítani:

- az oktatásban részt vevők etikus magatartása, valamint a tanárookra és oktatási szakemberekre vonatkozó etikai kódexek;
- tudományos integritás és plagizálás a felsőoktatási ágazatban;
- a diplomagyárak kérdése a képesítések elismerésével összefüggésben.

A jelen ajánlás célja a második és harmadik téma tárgyalása. Az ETINED platform 2018-ban úgy határozott, hogy külön szakértői munkacsoportot jelöl ki, melynek feladata szakpolitikai ajánlás kidolgozása a tagállamok számára az oktatási csalásról, különös hangsúlyt fektetve az oktatásban érdekelt valamennyi fél felelősségére az etika, az átláthatóság és az integritás biztosítása terén. A munkacsoport elkészítette a szakpolitikai keret tervezetét, amelyből a jelen ajánlás szövege született, és amelyet az ETINED platform 2019 novemberében Prágában tartott ülésén mutattak be. Összegyűjtötték a küldöttek szöveg javítására vonatkozó észrevételeit és javaslatait, melyek alapján módosították a szöveget. Ezt követően a szöveget felülvizsgálták annak biztosítása érdekében, hogy az ajánlás kellően rugalmas legyen, és így kezelhető legyenek a Covid19-világjárvány következtében esetlegesen megnövekedő oktatási csalási tevékenységek. A munkacsoport által készített végleges tervezetet az ETINED platform 2021 novemberében tartott online ülésén mutatták be. Ezt követően az Oktatással Foglalkozó Irányítóbizottság (CDEDU) Elnöksége 2022 februárjában megvizsgálta az ajánlástervezetet, majd azt a CDEDU 2022. márciusi plenáris ülése jóváhagyta.

II. Észrevételek az ajánlás rendelkezéseiről

Preambulum és formális kikötések

A preambulum történelmi és tematikus kontextusba helyezi az ajánlást azzal, hogy összegyűjti az Európa Tanács egyezményeit és egyéb nemzetközi egyezményeket, valamint a Miniszteri Bizottság és a Parlamenti Közgyűlés témához közvetlenül kapcsolódó ajánlásait.

A preambulum megállapítja továbbá az etika, az átláthatóság és az integritás oktatás területén történő előmozdításának közfelelősségét. Az ajánlás elsődleges alapját az Európa Tanács ETINED platformja által meghatározott elvek képezik.

A preambulum felidézi továbbá az Európa Tanács alapvető küldetését és az oktatásnak a demokrácia és az emberi jogok előmozdításában játszott szerepét, valamint utal a jelen ajánlás szempontjából különösen releváns kulcsfontosságú normákra. A felsőoktatási képesítéseknek az európai régióban történő elismeréséről szóló egyezmény (Az Európa Tanács Szerződéseinek Tára, 165. szám, Lisszaboni Elismerési Egyezmény)⁵ – amely a felsőoktatásra vonatkozó képesítések elismeréséről szóló legfontosabb európai jogi szöveg – hangsúlyozza, hogy semmilyen megkülönböztetés nem történhet e tekintetben a kérelmező neme, faja, bőrszíne, fogyatékosága, nyelve, vallása, politikai véleménye, illetve nemzeti, etnikai vagy társadalmi származása alapján.

A Miniszteri Bizottság [CM/Rec\(2007\)6](#) ajánlása a tagállamok számára a felsőoktatásra és kutatásra vonatkozó közfelelősségről felvázolja a felsőoktatás és a kutatás különféle céljait, valamint hangsúlyozza, hogy: „a hatóságoknak a demokratikus és méltányos társadalmak értékeivel összhangban biztosítaniuk kell, hogy a felsőoktatási intézmények autonómiájuk gyakorlása mellett megfeleljenek a társadalom sokrétű elvárásainak, és teljesítsék különféle és egyformán fontos célkitűzéseiket, amelyek a következők:

- felkészítés a tartós foglalkoztatásra;
- felkészítés a demokratikus társadalmak aktív polgáraiként való életre;
- személyes fejlődés;
- széles körű és fejlett tudásbázis kialakítása és fenntartása a tanítás, a tanulás és a kutatás révén”.

5. A felsőoktatási képesítéseknek az európai régióban történő elismeréséről szóló egyezmény (Lisszabon, 1997), Európa Tanács (Az Európa Tanács Szerződéseinek Tára, 165. szám).

A Miniszteri Bizottság [CM/Rec\(2012\)13](#) ajánlása a tagállamok számára a minőségi oktatás biztosításáról hangsúlyozza, hogy a korrupció (amely e tekintetben magában foglalja az oktatási csalást) nem egyeztethető össze a minőséggel.

Az UNESCO és a Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezet (OECD) által összeállított „Írányelvek a határokon átnyúló felsőoktatás minőségéről” határozzák meg, hogy a küldő és a fogadó ország kormányai, felsőoktatási intézményei/szolgáltatói, diáktestületei, minőségbiztosítási és akkreditációs szervei, tudományos és szakmai elismerő szervezetei hogyan oszthatják meg a felelősséget, tiszteletben tartva a felsőoktatási rendszerek sokféleségét.

A Miniszteri Bizottság [CM/Rec\(2014\)7](#) ajánlása a tagállamok számára a visszaélést bejelentő személyek védelméről és a Parlamenti Közgyűlés 2162 (2019) ajánlása („A visszaélést bejelentő személyek védelmének javítása Európa-szerte”) jelentőséggel bírnak a jelen ajánlás szempontjából, mivel alapvető fontosságú, hogy az oktatási csalás által érintett személyek problémáikkal a megfelelő hatóságokhoz fordulhassanak.

Az ajánlás 1. bekezdésében szereplő „alkotmányos berendezkedésük, nemzeti és helyi körülményeik, továbbá oktatási rendszereik tiszteletben tartása mellett” szöveg célja, hogy figyelembe vegye az Európai Kulturális Egyezmény részes államainak oktatási kérdésekben meglévő hatáskörét és oktatási rendszereinek sokféleségét, amelyek lehetnek többé-kevésbé centralizáltak, és melyeknél például az oktatási rendszer bizonyos részeiért való felelősséget az állam szintjéről az önkormányzatokra ruházhatják át. Az ETINED platform elismeri és üdvözli azt, hogy egyes tagállamok olyan nemzeti jogszabályokat (a továbbiakban: jogszabályok) fogadtak el, amelyek az oktatási csalás terén folytatott bizonyos tevékenységeket bűncselekménynek minősítik, vagy azok ellen más módon jogorvoslatot biztosítanak, bár a jogszabályok végrehajtása, beleértve az elkövetők felderítését és felelősségre vonását, nehézségekbe ütközhet. Természetesen a tagállamok hatáskörébe tartozik, hogy megfelelő egyensúlyt alakítsanak ki a jogszabályok és egyéb intézkedések között az ajánlásban meghatározott problémák kezelése érdekében. A minőségi oktatás nemzetközi szintű ösztönzése érdekében azonban az ebben az ajánlásban javasolt bizonyos fokú együttműködés szükséges. Ez azt jelenti, hogy bár a nemzeti jogszabályok pozitív fejleménynek tekinthetők, előfordulhat, hogy nem elegendők a határokon átnyúló oktatási csalás elleni küzdelemhez.

A szöveg arra is kitér, hogy a technológia gyors fejlődése arra kötelezi a tagállamokat, hogy folyamatosan felülvizsgálják az oktatási csalásnak minősülő tevékenységek listáját, és védelmet nyújtsanak a tanulóknak és a diákoknak az olyan szervezetekkel és személyekkel szemben, akik az internet, a közösségi média, a reklámok és egyéb eszközök felhasználásával

oktatási családi szolgáltatásokat kínálnak és népszerűsítene. Az adatbiztonságot javítja az olyan regionális és globális kezdeményezések munkája, mint az EMREX⁶ és a Groningeni Nyilatkozat Hálózata⁷ – ezek ösztönzik a digitális hallgatói adattárak létrehozását és a hallgatói adatok digitális cseréjét. Alapvető fontosságú, hogy az ajánlás kellően rugalmas legyen ahhoz, hogy megbirkózzon az aktuális kihívásokkal.

A CM/Rec(2022)18 ajánlás függeléke

1. Cél és alkalmazási kör

Ez a szakasz az ajánlás fő témáját, céljait és címzettjeit ismerteti. Hangsúlyozza „a hatóságok és/vagy szakmai testületek, valamint magánszervezetek és vállalatok felelősségét az etika, az átláthatóság és az integritás elveinek előmozdításában az oktatás és az oktatási csalás elleni küzdelem terén”.

Emellett az ajánlás az oktatáshoz való jog minden tanuló számára történő biztosítására is szolgál. A Miniszteri Bizottság a minőségi oktatás biztosításáról szóló, tagállamoknak címzett [CM/Rec\(2012\)13](#) ajánlása értelmében: „A minőségi oktatást bármilyen alapon történő megkülönböztetéstől mentesen kell biztosítani, és úgy értendő, hogy magában foglalja az oktatási rendszerhez való hozzáférést, valamint az olyan tanítási és tanulási feltételekhez való jogot, amelyek észszerűen lehetővé teszik a tanulók és diákok számára, hogy sikeresen teljesítsék azt az egy vagy több oktatási programot, amelyre beiratkoztak.”

Az ajánlás rendelkezései az oktatás minden szintjére kiterjednek az iskola-előkészítőtől a felsőoktatásig, a szakképzést is beleértve, mivel az etikai elveknek az oktatási rendszer egészében érvényesülniük kell. Ennek megfelelően az ajánlás nem tesz különbséget az oktatás különböző ágai között.

Mindez érvényes a köz- és a magánoktatásra is. Az etikai elveket az állami és a magánoktatási intézményeknek egyaránt elő kell mozdítaniuk, és az oktatási rendszereknek az intézmények rendszerben betöltött hivatalos státuszától függetlenül azonos minőségi és etikai normákat kell meghatározniuk.

6. <https://emrex.eu/>.

7. <https://www.groningendeclaration.org/>.

2. Fogalommeghatározások

ETINED-elvek és etikai kódexek

Ez az ajánlás az Európa Tanács ETINED platformja által megfogalmazott alapelvekre és értékekre épül. Alapvető feltevés, hogy az ajánlásban meghatározott minőségi oktatás biztosítása és az oktatási csalás megelőzése holisztikus megközelítést igényel, amely az oktatásban érintett és abban részt vevő társadalom minden vonatkozására kiterjed, annak érdekében, hogy előmozdítsa a tudományos integritást, és ezt a célt az oktatási kultúrában és életben kézzelfogható valósággá tegye.

Ez a holisztikus megközelítés magában foglalja az etikai kódexeket, amelyek jelen ajánlás szerinti meghatározása: „erkölcsi és etikai értékek és elvek megfogalmazása”. Jelen ajánlás alkalmazásában az etikai kódexek az etikus magatartás és az átláthatóság kialakítását és fenntartását szolgálják az oktatás minden szintjén a tudományos integritás támogatása és előmozdítása érdekében.

Az etikai kódexeknek meg kell felelniük a nemzeti környezetnek és a jelen ajánlásban szereplő politikai környezetnek, továbbá valamennyi érdekelt fél számára hozzáférhetőnek és relevánsnak kell lenniük. Az etikai kódexeket folyamatosan felül kell vizsgálni és módosítani kell, hogy tükrözzék a jelen ajánlás működési környezetében bekövetkezett változásokat.

Az etikai kódexek kidolgozása és felülvizsgálata részvételi megközelítéssel és az érintett érdekelt felek meghallgatásával történik, annak érdekében, hogy biztosítva legyen az azokban meghatározott normákért való szerep- és felelősségvállalás. Ez a részvételi megközelítés biztosítja az etikai kódexek beépülését az oktatási kultúrába és képzésbe, amelyek így támogatják a tudományos integritást. A releváns kódexek sikeres végrehajtásához az oktatás biztosításában részt vevők képzése mellett széles körű és tartós figyelemfelkeltő kampányra is szükség lesz.

Az etikai kódexek hasznos útmutatóként szolgálnak majd, és támogatni fogják a tudományos integritásnak az oktatási folyamatban érdekelt felek – úgymint hatóságok, tanárok és adminisztrátorok, valamint a minőségbiztosítási folyamatokban részt vevő oktatási szakemberek – általi előmozdítását. Az elkészült kódexeknek például a tanárok szakmai fejlődésének különböző szakaszai szempontjából relevánsnak és megfelelőnek kell lenniük, valamint figyelembe kell venniük a tanítás szintjét az alapfokú oktatástól a felsőoktatásig és szakmai képzésig.

A jelen ajánlásban foglalt valamennyi elv alkalmazandó az etikai kódexek kidolgozásának, végrehajtásának és felülvizsgálatának különböző szakaszaira. Ezek az elvek a köztisztviselők foglalkoztatására vonatkozó rendelkezések kiegészítéseként tekintendők.

Az etikai kódexekben foglalt elvek és értékek előmozdítása, valamint a

végrehajtásukra vonatkozó iránymutatás valamennyi érdekelt fél felelőssége, beleértve a tanárokat és azok szakmai egyesületeit, valamint a hatóságokat (minden nemzeti, regionális és helyi szintű végrehajtó, jogalkotó és közigazgatási szerv, beleértve a végrehajtási jogkört gyakorló vagy közigazgatási feladatokat ellátó egyéneket), a nemzeti politikákkal összhangban.

Támaszkodni lehet az etika kultúrájának a tanári szakmában történő előmozdításáról szóló [CM/Rec\(2019\)9](#) ajánlásra⁸. Bár ez az ajánlás nem kizárólag ebben az összefüggésben alkalmazható, hasznos forrást jelent az etikai kódexek közéletben betöltött szerepének megértéséhez.

Oktatási csalás és csalárd oktatási szolgáltatók

Az „oktatási csalás” és a „csalárd oktatási szolgáltatók” jelen ajánlásban használt meghatározása nem teljes körű, mivel tisztában vagyunk azzal, hogy az oktatási csalás, valamint annak népszerűsítői és elkövetői folyamatosan alkalmazkodnak és fejlődnek. Azonban a szakirodalomban széles körben elfogadott meghatározásokon alapulnak. A csalás fogalma jól ismert, és azzal az Európa Tanács már korábban is foglalkozott, például a csalás és a korrupció megismeréséről és megelőzéséről szóló, 2011. január 10-i 1327. számú szabályban.⁹

Ebben a szabályban „csalás” kifejezés alatt értendő minden olyan jogellenes cselekmény vagy mulasztás, amelyet megtévesztés, elhallgatás vagy a bizalom megsértése jellemez, és amelyet a következők érdekében követnek el: pénz- vagy vagyonszerzés, szolgáltatás igénybe vétele; fizetés vagy szolgáltatáskiesés elkerülése; személyes vagy üzleti előnyök biztosítása erőszakkal való fenyegetéstől vagy fizikai erőszak alkalmazásától függetlenül.

A jelen ajánlás alkalmazásában az oktatási csalás elsősorban olyan tevékenységekre, valamint olyan szolgáltatások nyújtására és igénybevételére összpontosít, amelyek célja a megtévesztés és/vagy a tisztességtelen előnyhöz jutás az oktatás területén, és amelyek általában, de nem feltétlenül pénzüsszeg vagy vagyontárgy formájában történő fizetéssel járnak a szóban forgó szolgáltatások ellenértékéért. Ilyen például a személyazonosság megszemélyesítésével történő megtévesztés valamely felmérés során, illetve a megfelelő képesítés vagy

8. https://search.coe.int/cm/Pages/result_details.aspx?ObjectId=0900001680983b3e.

9. <https://rm.coe.int/0900001680781d57>.

bizonyos tudományos rang vagy képesség megszerzésének állítása, miközben az érintett személy valójában nem jogszerűen szerezte meg vagy érte el az adott képesítést vagy rangot, illetve részben vagy egészben nem teljesítette a képesítés vagy tudományos rang megszerzéséhez szükséges tanulmányi kreditek jóváírásához szükséges munkát. Mindezek a cselekmények veszélyeztetik a tudományos végzettségek és rangok integritását, és a nemzeti keretek között rontják az oktatási szolgáltatók jó hírnevét, ami azonban hatással van az érintett ország jó hírnévére és nemzetbiztonságára is. Egy ország nemzeti érdekeinek és gazdasági teljesítményének biztosításához olyan képzett és felkészült személyekre van szükség, akik valóban képesek ellátni azt a tevékenységet, amelyre vonatkozóan látszólag képesítést szereztek. Az oktatás, a kutatás és az innováció döntő szerepet játszik a társadalmi kohézió, a gazdasági növekedés, a nemzeti stabilitás és a globális versenyképesség támogatásában. Mivel az országok egyre inkább tudásalapúvá válnak, az oktatás joggal tekinthető a társadalmi-gazdasági és kulturális fejlődés lényeges összetevőjének.

Az európai felsőoktatási minőségbiztosítási nyilvántartás (European Quality Assurance Register for Higher Education, EQAR) az európai felsőoktatási térség hivatalos nyilvántartása azokról a minőségbiztosítási szervekről, amelyek teljes mértékben megfelelnek az európai felsőoktatás minőségbiztosítása sztenderdjeinek és irányelveinek (ESG).¹⁰

Az EQAR nyilvántartás alapján a „diplomagyarak” olyan különböző (gyakran online alapú) jogalanyok vagy szervezetek, amelyek azt állítják, hogy pénzösszegért cserébe végzettséget, diplomát vagy bizonyítványt nyújtanak, miközben nem biztosítanak valódi felkészítést vagy tudás-, készség-, képességfelmérést.¹¹ Ezeket a jogalanyokat általában egyetlen nemzeti felsőoktatási hatóság sem ismeri el, bár ők maguk állíthatják, hogy tevékenységük különféle diplomát kibocsátó intézmények – például akkreditációs gyarak – által elismert.

Az EQAR nyilvántartás alapján a diplomagyarak általában az alábbi jellemzőkkel bírnak.

- A diploma könnyen megvásárolható vagy egyénre szabható.
- A jogalany állítása szerint külső akkreditációval rendelkezik, de erre nincs bizonyíték, vagy a külső akkreditáló egy akkreditációs gyár, illetve olyan ország, sziget vagy állam, ahol az oktatási szolgáltatók engedélyezésére és működésére vonatkozó szabályozás minimális vagy egyáltalán nem létezik.
- A jogalany azt állíthatja, hogy rendelkezik egy nemzetközi szervezettel, –például az Európa Tanács vagy az UNESCO elismerésével, azonban

---

10. <https://www.eqar.eu/kb/esg/>.

11. További releváns fogalom meghatározások a következő címen találhatóak:

ezek a szervezetek nem foglalkoznak felsőoktatási intézmények, programok vagy szolgáltatások legitimálásával.

- A jogalany nem nyújtja be a tantestület tagjainak vagy személyzetének listáját, amelyen a megfelelő képesítések is szerepelnek.
- A diákoktól alig vagy egyáltalán nem követelnek meg sem online, sem személyes jelenlétet.
- Nem adják meg a szervezet vagy a kampusz címét, vagy az egy postafiók címe.
- A diploma vagy a bizonyítvány mintáját bemutatják a szervezet weboldalán.
- A szervezet neve egy ismert felsőoktatási intézmény nevéhez hasonló.
- A weboldal főoldalán különböző fizetési módok és kártyák láthatók.
- Az intézmény kínálhat „nem hagyományos oktatást” vagy „távoktatást”, és elismerheti a munkatapasztalatot tanúsító krediteket.¹²

Az EQAR nyilvántartás alapján az akkreditációs gyárak olyan hamis minőségbiztosítási szervek, amelyek állításuk szerint külső minőségbiztosítási tevékenységet végeznek színlelt felsőoktatási intézmények számára, hogy segítsék azokat törvényes színben feltüntetni.

Az akkreditációs gyárakra általában igaz egy vagy több a következő jellemzők közül:

- a szervezet közzéteszi weboldalán azon intézmények vagy programok listáját, amelyeket állítólag akkreditált/értékelt/auditált, anélkül, hogy az érintett intézmények és programok tudnának arról, hogy szerepelnek a listán, vagy hogy külső felülvizsgálaton estek át; a szervezet hamisan azt állítja, hogy az EQAR vagy egy nemzeti hatóság elismerésével rendelkezik;
- a szervezet minőségbiztosítási szabványból keveset vagy egyet sem tesz közzé;
- a szervezet általi külső felülvizsgálat elvégzéséhez nagyon rövid idő szükséges;
- a külső minőségbiztosítási eljárás nem követeli meg a külső felülvizsgálati testület általi felülvizsgálatot;

---

12. Lásd felsőoktatási akkreditációs tanács (CHEA), <https://www.chea.org/>; Nemzeti Információs Központok Európai Hálózata (ENIC); Nemzeti Továbbtanulási Elismerési Információs Központok (NARIC), www.enic-naric.net/.

- a szervezet „végleges” minőségbiztosítási minősítést nyújt, azaz nincs szükség későbbi időszakos külső minőségbiztosításra;
- a szervezet neve hasonló egy elismert és régóta létező minőségbiztosítási szerv nevéhez.¹³

Megemlítendő továbbá az „Irányelvek a diplomagyárakról és az okmánycsalásról elismerési szakemberek számára (Guidelines on Diploma Mills and Document Fraud for Credential Evaluators)” elnevezésű FRAUDOC projekt keretében kiadott „Útmutató a diplomagyárakról és más kétes intézményekről” című dokumentum is.¹⁴

A „vízumgyárak” a diplomagyárak egy típusának tekinthetők. Azzal, hogy elismert oktatási szolgáltatónak, például egyetemnek vagy főiskolának adják ki magukat, a vízumgyárak kijátsszák vagy megszegik a vízumtörvényeket, azaz diákvízumot kínálnak külföldi állampolgároknak, melynek segítségével azok az adott országban tartózkodhatnak és dolgozhatnak. A vízumgyárak jellemzően olyan ideiglenes címeket és helyszíneket használnak, amelyek teljes mértékben alkalmatlanok az oktatási tevékenységre.

Az Egyesült Királyság felsőoktatási minőségbiztosítási szerve (UK Quality Assurance Agency for Higher Education, QAA) szerint a „hallgatói plagizálás” az, amikor harmadik fél készít el egy munkát a diák helyett, aki sajátjaként nyújtja be azt az oktatási szolgáltatónak úgy, hogy az nem engedélyezett vagy megengedett. Az „esszégyáraknak” nevezett egyének, szervezetek és vállalatok fizetség ellenében vállalják az ilyen feladatokat. Annak érdekében, hogy a törvényesség látszatát keltsék, néhányan közülük többféle oktatási szolgáltatást is kínálnak, például általános tanulmányi segédanyagokat. A vállalat vagy szervezet a megrendelt munkát általában egyéni íróknak adja ki. A hallgatói plagizálás kifejezés használatos arra a helyzetre is, amikor részben vagy egészben családtagok, illetve gyakrabban diáktársak vagy barátok végzik el egy diák számára a feladatokat – ennek megfelelően a hallgatói plagizálás nem minden esetben jár pénzüsszeg kifizetésével.

Az esszégyárak szinte kizárólag online jogalanyok. Világszerte tevékenykednek, és veszélyeztetik a globális oktatás integritását. A QAA szerint a zsarolás és a kényszerítés egyre nagyobb veszélyt jelent az esszégyárakat igénybe vevő diákok számára. A személyes adatok tárolása minimálisan vagy egyáltalán nem biztonságosan történik, így az ügyfelek ki vannak téve a személyazonosság-lopásnak és a banki csalásnak.

Az oktatási csalás többi formájához hasonlóan a hallgatói plagizálás is veszélyt jelent az oktatási szolgáltatók azon képességére, hogy biztosítsák az általuk nyújtott képesítések színvonalát, továbbá a nemzeti oktatás és a fogadó országok jó hírnevére.

---

13. Lásd CHEA, ibid.

14. <https://www.cimea.it/Upload/Documenti/Guidelines-on-Diploma-Mills.pdf>.

Az egyes országok lakosságát fenyegető kockázat jelentős, mivel az egyének nem megfelelő szakmai ismeretekkel gyakorolhatják tevékenységüket a nemzeti keretek között.¹⁵

Az „esszébank” olyan vállalat vagy szervezet, amelytől a diákok előre megírt esszéket vásárolhatnak. Ez lehet egy esszégyár által nyújtott szolgáltatás.

A vonatkozó kifejezéseket tartalmazó hasznos szójegyzék¹⁶ az Erasmus+ weboldalán található.

Az „oktatásban érdekelt felek” kifejezés fogalmát tágran határozzuk meg annak az elvnek a megerősítése érdekében, hogy a társadalom minden érintett tagjának feladata az etikus magatartás kialakulásának biztosítása és az oktatási csalások elleni küzdelem.

3. Figyelemfelhívás és tájékoztatás

Az oktatási csalás megelőzésének első lépését a figyelemfelhívásra és az oktatási környezetben történő tájékoztatásra irányuló kezdeményezések jelentik. E tekintetben a világ felsőoktatási adatbázisa (World Higher Education Database, WHED), amelyet az Egyetemek Nemzetközi Szövetsége hozott létre az UNESCO-val együttműködésben, megbízható információkat nyújt a felsőoktatási rendszerekről, az igazoló iratokról, valamint az akkreditált és elismert felsőoktatási intézményekről világszerte. A figyelemfelhívás elősegíti azon vonatkozó politikák, szabályozások és jogszabályok elfogadását és javítását, amelyek lehetővé teszik az oktatási csalás elleni tudatos és célzott fellépést. Ez a tevékenység az etikai kódexek és a stratégiák kidolgozásának folyamatát egészíti ki az ismeretek és a legjobb gyakorlatok terjesztése érdekében, valamint elősegíti az új kutatásokhoz és eredményekhez való hozzáférést a megfelelő szakértelemmel rendelkezők számára.

A figyelemfelkeltő és egyéb tevékenységeket a nemzeti környezethez kell igazítani, valamint fel kell használni a meglévő politikákat és a minőségbiztosítási szervek szolgáltatásait, továbbá az etikus magatartást és a minőségi oktatást támogató új kezdeményezéseket is. Fontos lépés annak biztosítása, hogy az oktatási rendszereket és intézményeket érintő és az oktatási csalás elleni küzdelmet célzó politikák és szabályozások felügyelete és érvényesítése a közös normáknak megfelelően történjen. Ehhez egy megfelelő nemzeti szerv általi felügyelet szükséges az ajánlott intézkedéseket tartalmazó jelentések útján. Ezeket az ajánlásokat az intézkedések folyamatos javítása és megerősítése érdekében rendszeresen ellenőrizni kell, az oktatási csalás alkalmazkodásának és fejlődésének megfelelően. Az átláthatóság és az elszámoltathatóság biztosítása érdekében a jelentéseket nyilvánosan elérhetővé kell tenni.

15. www.qaa.ac.uk/docs/qaa/guidance/contracting-to-cheat-in-higher-education-2nd-edition.pdf.

A független és autonóm minőségbiztosítás kulcsfontosságú szerepet játszik az oktatási rendszerek és intézmények következő célokból történő támogatásában: válasz az oktatási csalás kihívásaira; a diákok képezéseinek jogszerű megszerzése; a végzettségeket, képesítéseket és bizonyítványokat kiállító intézmények és szervezetek engedélyezett szolgáltatóként történő jogszerű tevékenysége. A hatékony belső és külső minőségbiztosítási eljárásoknak segíteniük kell az oktatási csalás bármely formájának azonosítását, legyen az szándékos vagy nem szándékos, amelyet törvényes intézmények vagy azok egy része, illetve valamely hozzájuk kapcsolódó kereskedelmi tevékenység keretében végeznek.

A minőségbiztosítási eljárásokban való részvétellel a nemzeti oktatási rendszerek igazolhatják minőségüket, valamint fokozhatják az átláthatóságot és az elszámoltathatóságot a nyilvánosan elérhető és hozzáférhető jelentések révén. Ez elősegíti a kölcsönös bizalom kialakulását, valamint a végzettségek, képesítések, bizonyítványok és egyéb elismerési formák hatékonyabb elismerését a nemzeti határokon belül és azokon átívelően.

Az egyének országhatárokon átívelő migrációja miatt az oktatás minőségbiztosításának közös értelmezésére van szükség az összes nemzeti és nemzetközi érdekelt fél részéről, annak érdekében, hogy biztosítható legyen a nemzeti és intézményi minőségbiztosítási rendszerek fejlődése, valamint a határokon átívelő együttműködés, amely elősegíti a képesítések és bizonyítványok törvényességének átvitelét és elismerését.

A közös értelmezés nem azt jelenti, hogy minden politikának, szabályozásnak és jogszabálynak azonosnak kell lennie; elismerjük, hogy a különböző országok a nemzeti környezetnek megfelelően különböző módon használhatják és hajthatják végre az ebben az ajánlásban foglalt elveket. Mindemellett a közös normák széles körű elfogadása szükséges előfeltétele a minőségbiztosítás közös értelmezésének és a minőség kultúrájának kialakításához a nemzeti kereteken és határokon átívelően. Ezeknek a normáknak nyilvánosan elérhetőnek és hozzáférhetőnek kell lenniük annak érdekében, hogy a nyomon követés és a jelentéstétel révén elősegítsék az átláthatóságot és az elszámoltathatóságot. Egyértelműen meg kell különböztetni a normákat és az iránymutatásokat, ahogyan a nem megfelelés következményeit is egyértelműen meg kell határozni. A normákat be kell tartani, míg a bizonyítottan legjobb gyakorlatot tartalmazó iránymutatásokat követni kell.

Megemlíthetők továbbá az európai felsőoktatás minőségbiztosításának sztenderdjei és irányelvei, valamint a QAA útmutatója a felsőoktatásban történő csalásra irányuló szerződéskötésről.

4. Képzés

A tagállamoknak és azok oktatási szerveinek és intézményeinek biztosítaniuk kell azt, hogy az oktatási szakemberek a megfelelő ismeretek, készségek és kompetenciák fejlesztése révén alkalmasak az oktatási csalás megelőzésére és felderítésére.

Az Európa Tanács nagy jelentőséget tulajdonít az oktatáson belüli közfelelősségnek, így oktatási szakemberek alatt nem csak az oktatást biztosítókat, hanem a vezetőket és a munkáltatókat, az illetékes köztisztviselőket, valamint a politikai vezetőket és a szélesebb értelemben vett civil társadalom képviselőit is értjük a nemzeti kereteken belül.

Az alapfeltevés az, hogy a minőségi oktatással és a korrupcióval kapcsolatos kérdések csak akkor kezelhetők hatékonyan, ha a civil társadalom minden érintett rétege teljes mértékben elkötelezi magát a szakmai és közélet alapvető etikai elvei mellett, és nem csak a felülről lefelé irányuló szabályozási intézkedésekre támaszkodunk.

Különbséget kell tenni az etikai elvek kidolgozása és az etikus magatartás között, mely utóbbit az Európa Tanácsnak az oktatás szereplőinek etikus magatartásáról szóló kiadványa vizsgálja.¹⁷ Az etikai elvek listája és bemutatása az Európa Tanács ETINED platformja által kidolgozott keretdokumentumban is megtalálható.¹⁸

Az oktatási szakemberek speciális szerepeket tölthetnek be az oktatási rendszerben, például részt vehetnek az iskolák ellenőrzésében vagy a felsőoktatás minőségbiztosításában. Más oktatási szakemberek a szakpolitikák kialakításában és a választott politikusoknak nyújtott oktatási tanácsadásban vállalhatnak fő szerepet.

A tagállamoknak megfelelő intézkedéseket kell hozniuk annak biztosítására, hogy az oktatási szakemberek, valamint a munkaerő-felvétel és foglalkoztatás területén tevékenykedők tisztában legyenek az oktatási csalással, és képzésben részesüljenek annak különböző formáinak felismerésével és a csalárd oktatási szolgáltatók működésével kapcsolatban, az oktatási csalás megelőzése érdekében.

Például, az oktatási csalás folyamatainak megértéséhez vezethet, ha a témát beépítik a tanárok, kutatók, oktatási szakemberek, valamint a munkaerő-felvételben és foglalkoztatásban érintettek alap- vagy bevezető képzésébe, a szakmai továbbképzésbe és

17. <https://rm.coe.int/16806d2b6f>.

18. www.coe.int/en/web/ethics-transparency-integrity-in-education.

a kutatási lehetőségekbe, hogy ösztönözzék az innovációt az értékelési módszerek terén, valamint az új technológiák használatát.

Az etika és a tudományos integritás elveit minden olyan képzés során figyelembe kell venni, amelyet az intézmények nyújtanak személyzetüknek a tanulással, a tanítási értékelés tervezésével és a technológiák használatával kapcsolatban. Fontos, hogy ne csupán az oktatási csalás kérdéseire összpontosítsunk, hanem ösztönző jelleggel hangsúlyozzuk az etikai elvek és magatartás, valamint a tudományos integritás fejlesztésének fontosságát.

Hasonlóképpen, az intézmények minőségbiztosítását és -ellenőrzését végzőknek nyújtott képzésnek is foglalkoznia kell az oktatási csalással és a csalárd oktatási szolgáltatókkal a vonatkozó minőségi kódexek segítségével, annak érdekében, hogy a minőségbiztosítási folyamat átfogó legyen, valamint ösztönözze az etikus magatartással és a tudományos integritással kapcsolatos előrehaladásról való jelentéstételt és azok folyamatos fejlődését. Az etika, az átláthatóság és az integritás kulcsfontosságú feltételei a minőségi oktatásnak, ezért ezekkel a minőségbiztosítási folyamatokon belül is foglalkozni kell. A minőségbiztosítási folyamatokról szóló, nyilvánosan elérhető és hozzáférhető releváns jelentések információt szolgáltatnak majd a nemzeti politikák és jogi fellépések kidolgozásához az oktatási csalás és a csalárd oktatási szolgáltatók nemzeti környezetben történő működésének megelőzése érdekében.

Fel kell hatalmazni az akkreditációs és minőségbiztosítási szerveket arra, hogy ellenőrizzék az oktatás minőségét és a tudományos integritást állami és magánoktatási környezetben egyaránt.

Amennyiben az oktatási csalással kapcsolatos intézményi politikák hiányosak, az akkreditáció megtartásához fejleszteni kell azokat, hogy teljesítsék a jóváhagyott szabványokat.

5. Plagizálás és a plagizált dokumentumok és tartalom felhasználása

A plagizálás és a plagizált munka felhasználása elleni küzdelem érdekében az oktatási intézményeknek támogatniuk kell a tanulókat és a diákokat abban, hogy az egyes tagállamok oktatási rendszerein belül az oktatás különböző szakaszainak megfelelően fejlesszék a megfelelő készségeket a kritikai gondolkodás, a tudományos írás és a kutatás terén, így biztosítva a csalárd oktatási szolgáltatókkal kapcsolatos tudatosságot és az ilyen szolgáltatók elleni fokozott védelmet.

E szakasz vonatkozásában a „tanulók” és „diákok” az oktatási és képzési terület összes tanulóját jelölik, míg az „oktatási intézmények” mindazok az intézmények, amelyek

oktatást biztosítanak minden szinten, beleértve az óvodát, az általános iskolát, a középiskolát és a felsőoktatást, valamint a szakmai képzést.

A tanulóknak és a diákoknak támogatásra van szükségük ahhoz, hogy elsajátítsák a tanuláshoz, a tudományos íráshoz, a tudományos források használatához és feltüntetéséhez, a helyes hivatkozáshoz, a tartalmi idézéshez és a kutatáshoz szükséges készségeket, hogy oktatási csalás elkövetése nélkül érvényesülhessenek. Egyértelműen tisztában kell lenniük a plagizálás fogalmával és következményeivel. A plagizálás olyan cselekmény, mely során valaki más munkáját vagy ötletét szándékosan vagy akaratlanul sajátunkként tüntetjük fel. Az oktatással összefüggésben ez azt jelenti, hogy a tanulmányi kredit megszerzése vagy a továbbhaladás érdekében benyújtott munka kapcsán részben vagy egészben elmulasztják az eredeti forrás vagy szerző feltüntetését.

Az etikus magatartás és a tudományos integritás ösztönzését, valamint az oktatási csalás visszaszorítását célzó stratégiákhoz elengedhetetlen a tájékoztatás és a támogatás. Az oktatási intézmények belső szabályzataik segítségével ösztönözhetik az etikus magatartást és a tudományos integritást. Fontos annak biztosítása, hogy a felsőoktatási személyzet és szakemberek ismerjék és betartsák a közös célokat és célkitűzéseket, hogy a tanulókkal és diákokkal folytatott beszélgetésekben tájékozottan vehessenek részt. Hasznos, ha a tanulók és diákok szóban és írásban egyértelmű tájékoztatást kapnak az etikus magatartás és a tanulmányi integritás fontosságáról, valamint az oktatási csalás – a plágiumot is beleértve – észlelésének valószínűségéről és lehetséges következményeiről. Az oktatási intézményeknek a tanterv részeként ismertetniük kell a tanulókkal és a diákokkal az etikus magatartást és a szakmai elvárásokat. Az oktatási intézményeknek a tanterv keretében olyan tudományos támogatási rendszereket kell kialakítaniuk, amelyek elősegítik a tanulók önálló tanulását, és ezáltal növelik azok saját akadémiai képességeikbe vetett bizalmát, eszközt biztosítva ezzel számukra az oktatási csalás elutasításához. Az etikus magatartáshoz fűződő közérdeket különösen hangsúlyozni kell a szakképzésben tanulók számára.

A tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy az etikus magatartás és az oktatási csalás megismerése és megértése a szakmai fejlődés szerves részét képezze az oktatásban, valamint részvétel útján (megfelelő támogatás és erőforrások biztosításával), szigorú szakmai normák révén, továbbá a jogok és kötelezettségek tudatosításával kell ösztönözniük az etikus magatartást.

A tagállamoknak továbbá biztosítaniuk kell, hogy az oktatási és kutatási szakemberek kinevezésére és előléptetésére szolgáló rendszerek és eljárások alkalmasak legyenek a hamisított képesítések és bizonyítványok

azonosítására. Ez elősegíti majd a szigorú szakmai normák elfogadását és a minőségi oktatás nyújtásáért felelős személyek kötelezettségeinek tudatosítását. Előfordulnak olyan esetek, amikor magas rangú tisztviselők lemondani kényszerülnek pozíciójukról, mivel részben vagy egészben plágiummal vagy hamisított képesítések és bizonyítványok benyújtásával szerzett tudományos végzettségek alapján jutottak álláshoz.

A tagállamoknak elő kell segíteniük az oktatási csalás azonosítására és megelőzésére szolgáló technikai megoldások kidolgozását és bevezetését az oktatási és foglalkoztatási környezetben. A nemzeti kormányoknak meg kell fontolniuk a szövegegyeztetési/hasonlósági vizsgálatot végző szoftvercégekkel való együttműködést, hogy megfizethető országos licenccről tárgyalhassanak. Az oktatási minisztériumoknak elő kell segíteniük az intézmények közötti kommunikációt a nemzeti környezetben és a nemzeti határokon átívelően, hogy levonhassák a pozitív tapasztalatok tanulságait, és megoszthassák egymással az oktatási csalás elleni küzdelemben hatékonynak bizonyult ötleteket. Hasonlóképpen, a végzettségek, képesítések és bizonyítványok érvényességének értékelésére technikai megoldásokat kell alkalmazni, az adatbázisok és ellenőrzési rendszerek fejlesztését és támogatását is beleértve.

Az Európa Tanács és az UNESCO létrehozta a Nemzeti Információs Központok Európai Hálózatát (ENIC) a tudományos elismeréssel és mobilitással kapcsolatosan, melynek feladata a képesítések elismerésére vonatkozó szakpolitika és gyakorlat kidolgozása. A központok tájékoztatást nyújtanak a saját és más országok oktatási rendszereiről, beleértve a külföldi diplomák, végzettségek és egyéb képesítések elismerését.¹⁹

6. Az oktatási csalás reklámozása és promóciója

Az ajánlás függelékének 2. cikkében meghatározott csalárd oktatási szolgáltatók olyan üzleti vállalkozások, amelyek végső célja a pénzügyi haszonszerzés. Üzleti, reklám- és értékesítési stratégiáik döntő szerepet játszanak az értékesítés növelésében és az „ügyfelek” vonzásában. A csalárd oktatási szolgáltatók számos csatornát és eszközt használnak a potenciális ügyfelek elérésére és termékeik értékesítésére, melyek terén az internet és a közösségi média egyre fontosabb szerephez jut. Az oktatási csalás nem új jelenség, azonban az internet, a közösségi média elérhetősége és az új technológiák révén a csalárd oktatási szolgáltatók szolgáltatásaikat egy potenciálisan globális piacon és ipari méretekben kínálhatják.

19. www.qaa.ac.uk/docs/qaa/guidance/contracting-to-cheat-in-higher-education-2nd-edition.pdf; <https://rm.coe.int/prems-016918-gbr-2512-etined-vol-5-couv-texte-recadre-8482-bat-16x24-w/168078499c>; www.enic-naric.net/.

Azokban az esetekben, amikor különféle okokból kifolyólag nem lehetséges közvetlen lépéseket tenni egy szolgáltató tevékenységének megszüntetése érdekében (például azért, mert az nem az érintett tagállamban található, vagy a tevékenység a nemzeti jogszabályok alapján nem minősül törvénytelennek), a tagállamok minimalizálhatják az oktatási csalást, és felléphetnek a jelenség kínálati oldala ellen úgy, hogy a szolgáltatók promóciós stratégiájának hatékonysága ellen küzdenek. Ilyen intézkedések lehetnek például: az átláthatóságra vonatkozó iránymutatások és politikák előmozdítása az oktatási szolgáltatókat célozva, akiknek például weboldalukon és a bizonyítványokon fel kell tüntetniük, hogy a kiadott képesítésnek van-e jogi hatása az adott országban; a tisztességtelen és átláthatatlan gyakorlatok bejelentése az adott ország versenyhatóságának vagy fogyasztóvédelemért felelős szervének, amely eljárhat a félrevezető reklámok esetében; azokban az országokban, ahol a vonatkozó oktatási terminológia védelmet élvez (az ajánlás függelékének 9. cikke), a tagállamok lépéseket tesznek a félrevezető tájékoztatást nyújtó szolgáltatókkal szemben (például nem akkreditált intézmények, amelyek azt állítják, hogy akkreditáltak, egyetemként hivatkoznak magukra, vagy a vonatkozó nemzeti oktatási terminológiát használva kínálnak végzettségeket); az esszégyárak és a hallgatói plagizálási szolgáltatások reklámozásának tiltása és tilalma; valamint az ilyen szolgáltatásokkal kapcsolatos, diákokat és potenciális ügyfeleket célzó figyelemfelhívó tevékenységek támogatása.

Még ha nem is minden esetben jelent közvetlen megoldást a szolgáltató tevékenységének leállítására, az oktatási csalás reklámozása és népszerűsítése elleni fellépés hatékony eszköz lehet a tevékenység minimalizálására. Egy ilyen jellegű beavatkozás, különösen egy új szolgáltató tevékenységének kezdeti szakaszában, képes lehet megakadályozni a piaci részesedés növekedését, megelőző eszközként működhet, és felhívhatja a közvélemény figyelmét az ilyen szolgáltatók megtévesztő magatartására.

7. Jogszabályok, törvények és gyakorlatok

Az oktatási csalás aláássa a társadalmakat, valamint megkárosítja a szervezeteket és az egyéneket. Számos csalárd oktatási szolgáltató ténylegesen vagy állítása szerint az Európa Tanács tagállamaiban vagy megfigyelői státusszal rendelkező államokban működik, emiatt a szervezet egyedülálló helyzetben van az érdemeket, a társadalmat és az oktatás valódi értelmét fenyegető veszély elleni fellépés tekintetében. Ebben az összefüggésben a tudatosságnövelő tevékenységeknek együtt kell járniuk a hatékony jogorvoslattal a nemzeti jogszabályok betartatásának és felülvizsgálatának segítségével.

Az ajánlás függelékének 7. cikke előírja a tagállamok számára, hogy jogi lépéseket tegyenek a csalárd oktatási szolgáltatókkal szemben. A tagállamoknak joghatóságukon belül jogellenesnek kell minősíteniük a csalárd oktatási szolgáltatók létrehozását, engedélyezését és működését,

és lehetőség szerint büntetőeljárást kell indítaniuk az ilyen jogalanyok ellen. Emellett a tagállamoknak korlátozniuk kell vagy meg kell tiltaniuk a hamisított iratok használatát a foglalkoztatás és előléptetés során. Ez történhet a meglévő oktatási, fogyasztóvédelmi és bevándorlási jogszabályok betartásával és/vagy új jogszabályok bevezetésével. Az ajánlás nem írja elő és nem tiltja a tagállamok számára új jogszabályok meghozatalát. A tagállamoknak meg kell találniuk a megfelelő egyensúlyt a jogi és egyéb intézkedések között, saját nemzeti kontextusuknak megfelelően.

Az Európa Tanács tisztában van azzal, hogy számos eszköz áll rendelkezésre az oktatási csalás elleni küzdelemhez, beleértve a nyilvánosság tájékoztatását a hamis iratok okozta károkról. Ezzel a cikkkel arra ösztönözzük a tagállamokat, hogy azonosítsák és használják a nemzeti kontextusuknak megfelelő eszközöket.

A jogalkotás ugyancsak megfontolandó eszköz.²⁰ Ez utóbbi magában foglalja a csalárd oktatási szolgáltatók létrehozásának, engedélyezésének és működésének tiltását a tagállamok joghatóságán belül, valamint lehetőség szerint az ilyen jogalanyok büntetőeljárás alá vonását. Ez történhet a meglévő oktatási, fogyasztóvédelmi és bevándorlási jogszabályok betartásával és/vagy új jogszabályok bevezetésével.

8. Etikai kódexek

E cikkben felkérjük a tagállamokat, hogy vizsgálják meg az oktatási csalás elleni küzdelem nem jogalkotási intézkedéseit is, mint például az etikai kódexek bevezetését.²¹

A tagállamoknak olyan etikai kódexeket kell bevezetniük a közalkalmazottak számára, amelyek célja az oktatási csalás megelőzése.²² Ezeknek a kódexeknek iránymutatásokat kell tartalmazniuk arra vonatkozóan, hogy milyen fegyelmi intézkedéseket kell hozni a hamis iratokkal rendelkező alkalmazottakkal szemben.

Emellett a tagállamoknak ösztönözniük kell a felsőoktatási intézményeket arra, hogy olyan egyértelmű iránymutatásokat, eljárásokat, etikai kódexeket és magatartási kódexeket vezessenek be, amelyek megszüntetik az oktatási csalást (beleértve például a tudományos integritási kötelezettségvállalásokat).²³

20. Bergan S. és Hunt E.S. (szerk.) (2009), *Developing attitudes to recognition: substantial differences in an age of globalisation*, Európa Tanács, 119. o., <https://book.coe.int/en/higher-education-and-research/4416-developing-attitudes-to-recognition-substantial-differences-in-an-age-of-globalisation-council-of-europe-higher-education-series-no13.html>; Council for Higher Education Accreditation és UNESCO (2009), „Toward effective practice: discouraging degree mills in higher education”, 5. o., www.chea.org/chea-unesco-statement-to-discourage-degree-mills-higher-education.

21. Transparency International (2013), *Globális korrupciós jelentés: oktatás*, 15–16. o.

22. Az Erasmus+ csereprogram fontos szerepet játszhat e tekintetben; lásd még Transparency International (2013), *Globális korrupciós jelentés: oktatás*, xxii o.

23. Lásd a Miniszteri Bizottság [CM/Rec\(2019\)9](#) ajánlását a tagállamok számára az etika kultúrájának előmozdításáról a tanári szakmában és a Miniszteri Bizottság R (2000)10 ajánlását a tagállamok számára a köztisztviselői magatartási kódexről.

A felsőoktatási intézmények számos olyan funkciót látnak el, amelyek miatt ki vannak téve az oktatási csalás veszélyének. Mindezeket figyelembe véve óvatosan kell eljárniuk a felvétel, alkalmazás és együttműködés, valamint a kreditátvitelek elfogadása során.²⁴ A jóhiszeműen eljáró intézmények hitelességük, jó hírnevük és márkanevük esetleges károsodását kockáztatják. Bármely törvényes intézmény, amely diplomagyárral vagy akkreditációs gyárral működik együtt, legitimitást ad az ilyen csaló szervezetek, amelyek ez ki is használják majd értékesítési tevékenységük során. Az etikai kódexek, a csalásellenes irányelvek és eljárások, a hamisított végzettséggel rendelkező munkaadókkal szembeni fegyelmi eljárások stb. segítségével az intézmények megóvhatók a jó hírnevüket kihasználni próbáló csalókkal szemben.

A következő egyetemi funkciók vannak veszélyben:

- hozzáférés és felvételi folyamat – felvételi terület;
- két- és többoldalú megállapodások – nemzetközi terület;
- személyzet felvétele – humán erőforrás terület;
- másodállásban történő foglalkoztatás/munkavégzés – humán erőforrás terület.

A szakpolitikai dokumentumok összeállítása történhet önállóan a felsőoktatási intézmények által, vagy együttműködés útján. Ezeknek a dokumentumoknak egyértelmű iránymutatásokat kell tartalmazniuk a hamisított iratokkal rendelkező személyek kezelésére vonatkozóan, természetesen figyelembe véve azok törvényes jogait. A dokumentumban rögzíteni kell, hogy az adott felsőoktatási intézmény csak olyan személyeket fogad be, akik törvényes intézményektől származó iratokat mutatnak be.

Ez a probléma azonban nem korlátozódik a diplomagyárakra és az akkreditációs gyárakra. A kellő gondosság megköveteli a felsőoktatási intézményektől, hogy körüljárják azt a problémát, amely ma már „gyárak” egyéb típusaira (például az értékelési gyárakra), a hamis adatbázisok és az „elismert” intézmények listáinak terjesztésére, sőt még a megkérdőjelezhető tevékenységet folytató törvényes akkreditációs szervezetekre is kiterjed.

Emellett a dokumentumoknak iránymutatásokat kell tartalmazniuk a már a szervezetnél dolgozó, hamisított iratokkal rendelkező alkalmazottak kezelésére vonatkozóan. Az Európa Tanács támogatást nyújthat a tagállamoknak és a felsőoktatási intézményeknek ebben a munkában.

---

24. Lásd European Recognition Manual for Higher Education Institutions (3. kiadás, 2020), 34. o., www.nuffic.nl/en/publications/the-european-recognition-manual-for-higher

9. Oktatási terminológia

Ez a cikk arra ösztönzi a tagállamokat, hogy vezessenek be olyan jogszabályokat, amelyek kifejezetten védik az olyan kulcsfontosságú oktatási terminusokat, mint az „egyetem”, „főiskola”, „akkreditáció”, „alapdiploma” és „Dr” a nemzeti nyelv(ek)en és más nyelveken egyaránt (amennyire lehetséges, e kifejezések rövidített formáit is beleértve).²⁵

Emellett, az Európa Tanácsnak és más európai regionális és határokon átnyúló szervezeteknek támogatniuk kell és elő kell mozdítaniuk az olyan állami szintű kezdeményezéseket, amelyek az alapvető oktatási terminológiát védő törvények bevezetésére irányulnak.²⁶

Végezetül, ösztönözzük az államokat arra, hogy tegyék közzé a felsőoktatási ágazatukhoz tartozó elismert felsőoktatási intézmények és tanulmányi programok naprakész jegyzékét a nemzeti nyelv(ek)en és más nyelveken egyaránt.²⁷

10. Közegészségügy, biztonság és a jövő generációk oktatása

Bár a család elleni küzdelem célja, hogy a teljes oktatási ágazatra kiterjedjen, még fokozottabb figyelmet kell fordítani az olyan tudományos és/vagy szakmai képezésekre és igazoló iratokra, amelyek közvetlen vagy közvetett hatással vannak az egyének egészségére, biztonságára és jólétére. A tagállamokban számos szakmát nemzeti jogszabályok szabályoznak, pontosan azért, mert azok a polgárok alapvető jogait, például az egészséghez vagy a biztonsághoz való jogot érintik, és így közérdeket képviselnek. A szabályozott szakmák listája több területet lefed: egészségügy (orvos, fogorvos, szülésznő, ápoló, sebész, gyógytornász, pszichológus), jog, igazságügy és számvitel (ügyvéd, okleveles könyvelő), oktatás és gyermekgondozás (tanárok és egyéb személyzet), építőipari és műszaki szakmák (mérnök, építész), közlekedés (repülőgép-karbantartó

25. Az Európa Tanács következő tagállamai hoztak törvényt az „egyetem” szó védelmére: Andorra, Ausztria, Belgium (Belgium flamand régiója és németajkú közössége), Cseh Köztársaság, Dánia, Egyesült Királyság, Észtország, Franciaország, Hollandia, Izland, Írország, Magyarország, Németország, Norvégia, Portugália, Románia, Svájc. Lásd még a FRAUDOC projekt ajánlásait a „Guide on diploma mills and other dubious institutions” kiadványban, CIMEA – NARIC Italia (2018), 43. o., www.cimea.it/Upload/Documenti/Guidelines-on-Diploma-Mills.pdf.

26. Az Európai Unió például a belső piaci információs rendszeren belül bővíthetné a szolgáltatási irányelv riasztási mechanizmusában szereplő szakmák számát.

27. Lásd *Standards for recognition: the Lisbon Recognition Convention and its subsidiary texts*

mérnök, hajófedélzeti tiszt), valamint ellenőrzés és biztonság (elektromos rendszerek telepítője, tűzvédelmi szakértő).

A tagállamok általában nemzeti szintű szabályozási kerettel rendelkeznek a szabályozott szakmák esetében annak biztosítására, hogy a szakemberek teljesítsék a szakmájuk gyakorlásához szükséges előírásokat. A szabályozási keretek gyakran magukban foglalhatják mind a szakma gyakorlásához szükséges minimális képesítés, mind a szükséges továbbképzés (például szakmai gyakorlat és/vagy a szakmai engedélyhez szükséges állami vizsga) kialakítását, a szakmai és szabályozó testületek létét, valamint a szakmai etikai kódexben lefektetett normákat. Számos tagállamban bűncselekményt követnek el azok a személyek, akik szakmai engedély nélkül vagy az adott országban meghatározott követelmények teljesítése nélkül gyakorolnak szabályozott szakmát. Ha a szakmai képesítéseket szabálytalanul, megfelelő tanulmányi útvonal követése nélkül, hiteles ismeretek, valamint valódi technikai és szakmai kompetenciák birtoklása nélkül szerzik meg, a szakmát gyakorló személy veszélyt jelent a szolgáltatásait igénybe vevőkre. A szakképesítést csalárd módon megszerző és a szakmáját így gyakorló mérnök, építész vagy orvos veszélyezteti azok életét, akiket napi szinten ellát vagy akiknek napi szinten dolgozik. Hasonlóképpen, a szükséges kompetenciákkal nem rendelkező tanár is komoly veszélyt jelent a diákok jólétére és az oktatás minőségére. Hasonlóképpen, a környezettel különböző szinteken foglalkozó szakmák (vízgazdálkodás, mezőgazdaság, megújuló energia stb.) is egyértelmű hatással vannak az ökológiai egyensúlyra, és így végső soron az emberek jólétére és a bolygóra.

Ahol léteznek szabályozó és szakmai testületek, ott feladatuk a szakma gyakorlásának felügyelete. Általában meghatározzák a teljesítendő követelményeket, értékelhetik a jelentkezők igazoló iratait, vezetik a tagok nyilvántartását, és szabályozhatják a magatartási kódexet is, szankciókat alkalmazva a szabályokat megszegő tagokra. A csalások megelőzésében stratégiai szerepük lehet. A tagok listájának vezetésének köszönhetően tájékoztatni tudják a polgárokat arról, hogy egy adott személy valódi szakember-e, így nyújtva biztosítékot a felhasználóknak és az ügyfeleknek. Az oktatási csalás elleni hatékony küzdelemhez elengedhetetlen az összehangolt stratégia nemzeti szinten történő meghatározása az illetékes nemzeti hatóságok, a szakmai testületek, az oktatásban érdekelt felek és mindazok bevonásával, akik különböző szinteken tudományos és/vagy szakmai képesítésekkel foglalkoznak.

11. Visszaélést bejelentő személyek

A Miniszteri Bizottság visszaélést bejelentő személyek védelméről szóló, tagállamokhoz intézett CM/Rec(2014)7 ajánlása²⁸ alkalmazásában a „visszaélést bejelentő személy minden olyan személy, aki a köz- vagy magánszférában fennálló munkaviszonyával összefüggésben a közérdeket fenyegető veszéllyel vagy sérelemmel kapcsolatos információt bejelent vagy nyilvánosságra hoz”. Ugyanez az ajánlás elismeri, hogy „a közérdeket fenyegető vagy sértő információkat bejelentő vagy nyilvánosságra hozó egyének (...) hozzájárulhatnak az átláthatóság és a demokratikus elszámoltathatóság erősítéséhez”, és azt ajánlja, hogy a tagállamok hozzanak létre normatív, intézményi és jogi keretet az egyének védelmére, beleértve azokat is, akiket rosszhiszemű vádakkal illetnek.

Az ETINED tagjai körében végzett, az oktatási csalásról szóló felmérés szerint (amelyet az ETINED 2019. évi 3. plenáris ülésén mutattak be) a válaszadók több mint 60%-a jelezte, hogy nem létezik az oktatási csalásról információt nyújtó egyének védelmét szolgáló konkrét jogszabály. Bár számos szakpolitika és gyakorlat létezik ezen a területen, fontos, hogy legyenek olyan nemzeti szintű vonatkozó jogszabályok és eljárások, amelyek kiterjednek a bejelentési folyamatra, a bejelentő személyre, valamint az oktatási csalással vádolt személyekre és szervezetekre vonatkozó eljárásokra.

A tagállamok támogathatják a visszaélést bejelentő személyek védelmét szolgáló eljárások és gyakorlatok elfogadását az oktatási szolgáltatók intézményi szintjén, segítséget nyújtva az oktatás terén történő bejelentés és nyilvánosságra hozatal csatornáinak, valamint az érintett érdekelt feleknek (például ombudsmani intézmények) meghatározásához. Emellett támogatást nyújthatnának a gyakorlatok és eljárások kidolgozásához az oktatási csalással vádolt személyeknek és szervezeteknek történő tisztességes és pártatlan eljárás biztosítása érdekében.

A csalárd oktatási szolgáltatókat illetően érdemes megemlíteni, hogy jellemző működési módjukat a nagyon agresszív fellépés jellemzi azokkal szemben, akik megpróbálják megszüntetni vagy minimalizálni tevékenységüket. Általában megpróbálják megfélemlíteni, megijeszteni és megtéveszteni mind az ügyfeleket, mind a szakembereket, akár ügyvédek segítségével. Ezért nagyon fontos, hogy az oktatási szakemberek tisztában legyenek a jelenséggel, és képzésben részesüljenek arra vonatkozóan, hogyan kell kezelni az ilyen szolgáltatókat; például tudniuk kell, hogy a velük történő kommunikáció során mit és hogyan lehet mondani, különösen írásban, hogy ne adjanak jogalapot jogi vitákra,

28. Az Európa Tanács Miniszteri Bizottsága által 2014. április 30-án elfogadott [CM/Rec\(2014\)7](#) ajánlás.

és adott esetben megóvják magukat és szervezetüket. Célszerű lenne, ha a tagállamok az etika, az integritás és az átláthatóság oktatásba történő beépítésére irányuló átfogó stratégiájuk részeként támogatnák az e téren történő képzést is. Amellett, hogy a képzésnek növelnie kell a problémákkal kapcsolatos tudatosságot és lehetővé kell tennie a tisztviselők számára, hogy gyorsan felismerjék a csalárd műveleteket, iránymutatásokat is kell nyújtania számukra a csalárd oktatási szolgáltatók tevékenységeinek kezeléséhez és minimálisra csökkentéséhez. A nemzeti érdekelt felek ebben a folyamatban azzal nyújthatnak segítséget, hogy útmutatást és eszköztárat biztosítsanak a szakemberek számára, például arra vonatkozóan, hogyan kell kezelni a diplomagyárakat vagy azokat a weboldalakat, amelyek hamisított, de az adott ország valamely valódi intézményétől származónak tűnő képesítéseket árulnak. Ezenkívül alapvető fontosságú, hogy létezzon egy szabványos cselekvési protokoll, melynek köszönhetően nem egyedül kell szembenézni a csalárd oktatási szolgáltatókkal, hanem intézményi támogatással.

12. Digitális megoldások használata

A modern technológiák, valamint azok folyamatos fejlődése és innovációja az oktatási csalás jelentette probléma részét képezik. A technológia széles körű használata lehetőséget teremt a dokumentumok egyszerű hamisítására, valamint kevés költséggel vagy akár költségmentesen olyan kifinomult hamis képesítések létrehozására, amelyek szinte hitelesnek tűnnek. A globális piacon működő csalárd oktatási szolgáltatók és különféle „gyárak” egyetlen kattintásra vannak az ügyfelektől; az online értékelések terén is történhet csalás vagy megtévesztés.

Ugyanakkor az új információtechnológiai eszközök fontos szerepet kaphatnak az oktatási csalás megelőzéséhez és megakadályozásához kialakított megoldásban, például a digitális tanulói adatok biztonságos cseréjéhez szükséges eszközök, valamint a képesítések hitelességének ellenőrzésére szolgáló online platformok és eszközök biztosításával. A digitális megoldásokra példa lehet a blokklánc-technológia használata a hallgatói adatok biztonságos cseréjéhez, a digitális aláírások és a titkosított pdf-fájlok mint a dokumentumok hitelességének ellenőrzésére szolgáló eszközök, valamint a QR-kódok (Quick Response-kódok) és vonalkódok használata a vizsgák során a korrupció elkerülése érdekében. Általánosságban a digitalizáció a teljes oktatási folyamat során, azaz az oktatáshoz való hozzáféréstől a végzettség megszerzésén át annak azt követő felhasználásig támogathatná a csalás megelőzését.

A tagállamok a következőket hajthatnák végre:

- A biztonságos hallgatói adatcserét szolgáló eszközök fejlesztésének megvalósítása és támogatása mind nemzeti szinten, mind az oktatási intézmények szintjén. Ezeknek a megoldásoknak a szóban forgó adatok biztonságának, gyorsaságának, következetességének és megbízhatóságának javítására kell irányulniuk. A

megoldásoknak a lehető legnagyobb mértékben a diákra kell összpontosítani, egyrészt lehetőséget biztosítva számára, hogy egyszerűen megoszthassa képesítését vagy képesítéseit és a vonatkozó dokumentumokat (például a kreditigazolásokat), másrészt biztosítva az adatok integritását és hitelességét. Ezeknek a megoldásoknak a diákok és diplomások mobilitásának és képesítésük hordozhatóságának támogatására kell irányulniuk;

- A szakmai bizonyítványok és képesítések biztonságos kiállítását és cseréjét szolgáló eszközök létrehozása és támogatása. Hivatkozva az ajánlás függelékének 10. cikkére, ezek a megoldások támogathatják a bizalmat, és minimálisra csökkenthetik a szakmák gyakorlásához kapcsolódó képesítésekhez fűződő csalást, különös tekintettel a szabályozott szakmákra, mivel azok a polgárok alapvető jogait érintik;
- A technológiai megoldások és a digitális oktatási ökoszisztémák kidolgozásának és elfogadásának támogatása, melyeket úgy terveztek, hogy rugalmasak, skálázhatóak és a lehetséges jövőbeni innovációra nyitottak legyenek;
- Olyan politikák és gyakorlatok elfogadása, amelyek támogatják az oktatásban használt technológiai megoldásokkal kapcsolatos információk átláthatóságát (az adattárolás helye, adatkezelő stb.);
- Információk és bevált gyakorlatok cseréje, valamint a technológiai megoldások, szabványok és a digitális eszközök interoperabilitásának megvitatása, lehetőség szerint a nyílt és közös szabványok előnyben részesítése mellett;
- Új jogszabályok elfogadása és/vagy a meglévő jogszabályok kiigazítása a digitális hallgatói adatok használatának támogatása érdekében, a kizárólag papíralapú dokumentumok helyett, azok elfogadottságának elősegítése érdekében;
- Online ellenőrzési eszközök és platformok létrehozása és annak támogatása, és ezáltal megbízható, egyszerű, hozzáférhető és többnyelvű diploma-ellenőrzési szolgáltatások biztosítása;
- Szakpolitikák és gyakorlatok kialakítása a magánélet és a személyes adatok védelme biztosítása érdekében a digitalizálási folyamat során;
- A digitális etika kultúrájának előmozdítása az oktatásban érdekelt felek körében azzal a céllal, hogy a digitalizációt eszközként használják az oktatási etika, integritás és átláthatóság előmozdítására;
- A digitalizációt az oktatási szakemberek alapvető transzverzális készségének kell tekinteni, és támogatni kell a digitális jártasságra irányuló képzést;
- Az új technológiák használatának előmozdítása és a kutatás támogatása a technológiai innováció területén azzal a céllal, hogy felszámolják az oktatási csalás minden formáját és a csalárd oktatási szolgáltatók tevékenységét.

A példák a plagizálás elleni szoftverek fejlesztésétől a mesterséges intelligencia terén végzett kutatásokig terjedhetnek.

Az etika nem technológia: a technológia hatékony eszköze lehet az oktatási csalás elleni küzdelemnek, de a politikák, jogszabályok és gyakorlatok átfogó és szisztematikus stratégiáját kell szolgálnia az oktatási etika, integritás és átláthatóság előmozdítása érdekében.

13. Kutatás

A kutatás lehetővé teszi, hogy megértsük és nyomon kövessük az oktatási csalás fejlődését, és végső soron támogassuk az oktatási csalás megelőzésére, minimalizálására és leküzdésére irányuló erőfeszítéseket. A mennyiségi adatok gyűjtésével és a statisztikákkal (az ajánlás függelékének 15. cikke) együtt a jelenség jellemzőire vonatkozó adatok kutatása és elemzése, különösen nemzetközi szinten, az első lépést jelenti az oktatási csalás valamennyi formájának és folyamatos fejlődésének tudatosítása és megismerése felé. Ebben az összefüggésben célszerű lehet ösztönözni a kutatók, felsőoktatási intézmények, kutatóközpontok és intézmények formális vagy informális hálózatának létrehozását az oktatási csalás különböző szinteken történő vizsgálatára érdekében.

Ezzel párhuzamosan a tagállamoknak ösztönözniük kell a kutatás multidiszciplináris megközelítését az etika kultúrájának erősítése és az oktatási csalás megelőzése érdekében. A kérdést különböző (jogi, szociológiai, gazdasági, geopolitikai stb.) nézőpontokból kell vizsgálni. A teljesség igénye nélkül néhány téma, melyek további elemzése és kutatása hozzáadott értéket jelenthet az oktatási csalás minimalizálására irányuló erőfeszítésekben: az oktatási csalás különböző típusaira vonatkozó nemzeti jogszabályok és azok hatékonyságának összehasonlító elemzése; az oktatási etikai kódexek főbb elveinek összehasonlító elemzése, valamint elfogadásuk és gyakorlatuk; a jelenség gazdasági és politikai következményei, például az oktatás minőségi és törvényes formái, valamint egyéb közös oktatási szolgáltatások bevételkiesése tekintetében, mivel az elvont összegek után nem fizetnek hozzáadottérték-adót; a digitalizáció szerepe az oktatási csalás elleni küzdelemben; digitális etika az oktatásban; a társadalomtudományok szempontjából a csalárd oktatási szolgáltatások iránti kereslet elemzése az ilyen szolgáltatások különböző ügyfélkategóriáinak azonosításával (például kik ők és miért használják a szolgáltatásokat), annak megértése érdekében, hogy történik-e elmozdulás (és ha igen, miért) a valódi tudás megszerzésétől az oktatás formális jellemzőinek, például a bizonyítványok megszerzése felé; a becsületkódexek szerepe a csalások minimálisra csökkentésében, az online tanításra és tanulásra is összpontosítva.

Ezenkívül kutatásokat kell végezni a más régiókkal való összehasonlító tanulmányok területén is, így megállapítható, hogy milyen szerepet játszhatnak a különböző tudományos kultúrák az oktatási etika előmozdításában, valamint nyomon követhetők és felderíthetők az új tendenciák (ha vannak), és kicserélhetők a bevált gyakorlatok és a levont tanulságok.

14. Nemzetközi együttműködés

Annak tudatában, hogy az oktatási csalás nem áll meg az országhatároknál, és hogy az ajánlás preambulumban leírtak szerint több szempontból is fenyegetést jelent a tagállamokra nézve, a demokrácia, a jogszerűség és a minőségi oktatás védelmében folytatott nemzetközi együttműködés az országok kölcsönös érdeke. Az ETINED platformmal összefüggésben, az oktatási etika, átláthatóság és integritás kultúrájának kiépítésére irányuló erőfeszítés az összes érintett közös felelőssége, mely felelősség nem ér véget a nemzeti határoknál.

Ezen okokból a nemzetközi együttműködés kulcsfontosságú tényező az oktatási csalás nyomon követésében, megértésében és leküzdésében. A meglévő szakpolitikák és gyakorlatok elsősorban intézményi és nemzeti szintűek, azaz a nemzetközi koordináció és fellépés terén még sok lehetőség van a fejlődésre.

A nemzetközi együttműködés felé vezető első lépés az oktatási csalás jelenségeinek és a csalárd oktatási szolgáltatók tevékenységének következetes és folyamatos nyomon követése. A második lépés az információcserére szolgáló fórum létrehozása (ilyen például az ETINED platform), melynek segítségével az információcsere olyan keretek között történhet, ahol az etika, az integritás és az átláthatóság iránti elkötelezettség egyértelmű és közös. A nyomon követés és az információcsere *többek között* azért fontos, hogy átfogó képet kapjunk a jelenségről. A csalárd oktatási szolgáltatók egyre inkább a nemzetközi piacon tevékenykednek, és az oktatás nemzetközivé válását lehetőségként használják pénzügyi hasznuk maximalizálására és üzleti tevékenységük növelésére. Lehetséges például az, hogy egy csalárd oktatási szolgáltató egy adott országban rendelkezik székhellyel, de számos más országban kínálja szolgáltatásait, hogy megkerüljék az ellenük indított jogi eljárásokat; különböző országokban székhellyel rendelkező „nemzetközi” szolgáltatóknak adhatják ki magukat, hogy legitimálják működésüket, és elkerüljék a büntetőeljárásokat; a nemzeti jogszabályok különbözőségét felhasználhatják saját védelmükre, azaz oda

költöznek, ahol a törvényi előírások megengedőbbek. A nemzetközi információcsere központi szerepet játszik a teljes kép kialakításában, a szóban forgó tevékenységek megértésében, valamint más országok e téren szerzett tapasztalatainak felhasználásában.

A harmadik lépés az együttműködés. A tagállamokból származó bizonyítékok azt mutatják, hogy ahol létezik együttműködési mechanizmus, ott nagy segítséget jelenthet az oktatási csalás elleni küzdelemben: erre példa az ENIC hálózat központjaival folytatott és az azok közötti nemzeti és nemzetközi együttműködés, különösen a hamisított képesítésekkel és a diplomagyárakkal kapcsolatos információcsere terén. Az ajánlással összefüggésben a tagállamok szintjén megvalósuló együttműködés profitálhatna a területen már működő különböző nemzeti és nemzetközi érdekelt felek közötti együttműködésből, valamint erősödhetne az által. Az együttműködés fontos továbbá az olyan bizonyítványok (például a menekültek európai készségútlevele) használatának és elfogadásának biztosítása érdekében, amelyeket valóban nemzetközi kontextusban adnak ki.

A nemzetközi oktatási együttműködés jól működő mechanizmusai válságos időszakokban (például a nemrégiben zajlott Covid19-világjárvány) is fontos szerepet játszanak: a csalárd oktatási szolgáltatók arra használhatják a válságot, hogy jobb helyzetbe kerüljenek a piacon, vagy fellendítsék üzleti tevékenységüket. A nemzetközi együttműködés és információcsere segíthet az olyan átláthatatlan műveletek gyors felderítésében, amelyek az egyik országban még nem egyértelműek, de más országokban már jól meghatározottak.

Egy másik dimenzió, ahol a nemzetközi együttműködés alapvető fontosságú, azok az úgynevezett szürke területek, azaz a csalárd oktatási szolgáltatók olyan tevékenységi területei, amelyek nem feltétlenül (vagy csak az egyik tagállamban) illegálisak, azonban veszélyt jelentenek az oktatási etika, átláthatóság és integritás elveire. Ilyen például a „backdoor akkreditáció”, amikor egy intézmény nem rendelkezik akkreditációval az egyik országban, azonban sikerül azt megszereznie egy másikban, és ezt követően „képesítéseit” mindkét országban kínálja; vagy amikor az egyik országban törvényesen működő szolgáltató nem legitimált és eltérő szolgáltatásokat is nyújt más országokban. Az országok közötti információcsere és összehangolt tevékenységek nagyon hatékonyak lehetnek az ilyen jelenségek megelőzésében és minimálisra csökkentésében. Azt is fontos kihangsúlyozni, hogy egyrészt léteznek legitim intézmények akkreditáció nélkül is, másrészt

az akkreditáció nem egyenlő az önkéntesen vállalt etikai normákkal. A nemzetközi együttműködés fontos szerepet játszhatna a minőségi transznacionális oktatás kezelésében, „A transznacionális oktatás nyújtására vonatkozó helyes gyakorlatok felülvizsgált kódexe” (2007) dokumentummal összhangban.²⁹

---

29. A Lisszaboni Elismerési Egyezmény Bizottsága által elfogadva 2007 júniusában:
www.enic-naric.net/fileusers/73_Revised_Code_of_Good_Practice_TNE.pdf.

A tagállamok közötti információcsere és együttműködés alapvető fontosságú egyrészt a jelenségre vonatkozó átfogó kép kialakítása, a tanulságok levonása, valamint az oktatási csalás megelőzésére és leküzdésére irányuló stratégia nyomon követése érdekében, másrészt pedig az oktatási csalás nemzeti szinten történő üldözése érdekében az olyan szolgáltatókkal szembeni fellépés révén, akik egy adott országban kínálják szolgáltatásaikat, de székhelyük máshol található.

15. Adatgyűjtés

Az információk, adatok és statisztikák elengedhetetlenek az oktatási csalás elleni hatékony fellépéshez. Az ETINED tagjai körében végzett, az oktatási csalásról szóló felmérés eredményei alapján (melyeket az ETINED 2019. évi 3. plenáris ülésén mutattak be) az oktatási csalás jelenségére vonatkozó szisztematikus statisztikák és mennyiségi adatok mind nemzeti, mind nemzetközi szinten nagyon kezdetlegesek, vagy egyáltalán nem is léteznek. Míg minőségi szempontból a jelenség megítélése egyértelműnek tűnik, az oktatási csalás különböző szempontjaira vonatkozó adatgyűjtés és statisztikakészítés (ha van) széttagolt és bizonyos ágazatokra korlátozódik (például az ENIC hálózat néhány központja nyilvántartást vezet a kapott hamisított képesítésekről és a diplomagyárakról).

Annak érdekében, hogy világos képet alkothassanak a jelenségről, a tagállamoknak ösztönözniük és támogatniuk kell a kritériumok, a módszertan és a bevonandó érdekelt felek meghatározását az oktatási csalásra és a csalárd oktatási szolgáltatókra vonatkozó mennyiségi adatok gyűjtése érdekében, az ajánlásban meghatározottak szerint. Az első lépés a gyűjtendő adatok meghatározása és az együttműködés azokkal az érdekelt felekkel (ha vannak), amelyek már nyomon követik az oktatási csalással kapcsolatos információkat és adatokat, mint például az ENIC hálózat központjai, a minőségbiztosítási szervek, valamint az oktatási etikával és integritással foglalkozó ad hoc testületek és intézmények. Az ilyen adatok érzékenysége miatt célszerű lehet protokollt meghatározni azok cseréjére vonatkozóan, esetleg lehetővé téve az összesített és anonimizált formában történő

adatszolgáltatást.

Annak érdekében, hogy világos képet kapjunk a jelenség előrehaladásáról, rendszeres adatgyűjtés szükséges. Egy másik lépés az lenne, ha megvitátnánk és konszenzusra jutnánk néhány olyan közös kritériumot illetően, amelyek alapján értékelni és elemezni lehetne a nemzeti és nemzetközi szinten egyaránt releváns adatokat, a megalapozott következtetések levonása érdekében. Az adatgyűjtéssel és -elemzéssel az új tendenciák észlelése is támogatható, így már az új típusú oktatási csalások kezdeti stádiumában is be lehetne avatkozni. A mutatók, a módszertan és az érintett érdekelt felek azonosítása nemzetközi szintű összehasonlítás alapjául szolgálhatna az ETINED platform keretében. Így nemzeti és nemzetközi szinten is rendelkezésre állnának összehasonlítható adatok szinkrón és diakrón időbeliséggel, a jelenségre történő figyelemfelhívás és annak megértése, a jövőbeni tendenciák jelzése, valamint esetlegesen az oktatási csalás megelőzése és minimálisra csökkentése céljával.

16. Ellenőrzés

Az oktatás a csalásnak különösen kitett terület, és az oktatási felügyelet hiánya valódi felhívás a csalásra. Minden olyan állam, amely nem ellenőrzi oktatási ágazatát, azt kockáztatja, hogy a csalók menedékkévé válik, akik helyi és nemzetközi ügyfeleknek egyaránt kínálják termékeiket. Ha tevékenységük sikeres, azzal teljes oktatási rendszerek hírnevét rombolják le.

A tagállamoknak nemzeti előadókat kell kinevezniük, vagy ezzel egyenértékű mechanizmusokat kell létrehozniuk az oktatási csalások nyomon követésére. Az előadóknak az oktatási csalás területén magasan képzett szakértőknek kell lenniük. Az ilyen nyomon követési mechanizmus célja az oktatási csalással kapcsolatos adatok gyűjtése, valamint éves jelentés készítése a Parlament és az Európa Tanács számára annak megállapításairól és ajánlásairól.

Az ilyen adatok lehetővé teszik az Európa Tanács számára, hogy világos képet kapjon az oktatási csalások elterjedtségéről az egyes tagállamokban és európai szinten. Ennek segítségével végül az Európa Tanács megfelelő jogalkotási ajánlásokat tehet a tagállamok számára az oktatási csalás elleni hatékonyabb küzdelem érdekében.

Az ENIC hálózatot 1994-ben hozták létre az Európa Tanács Miniszteri Bizottsága és az UNESCO Európai Regionális Bizottsága határozatával, azzal a céllal, hogy a tudományos elismeréssel és mobilitással kapcsolatos tevékenységeket végezzen, az információgyűjtést is beleértve. Az ENIC

hálózat tagállamokban működő irodái megbízatásuk és egyedülálló szerepük révén alkalmasak arra, hogy kulcsszerepet játsszanak a csalárd oktatási szolgáltatókra irányuló adatgyűjtésben.³⁰ Ettől függetlenül, a tagállamok eltérő jog- és kormányzati rendszerei (például föderalizmus) miatt a szóban forgó nyomon követési mechanizmusra vonatkozó intézkedések tagállamonként eltérőek lehetnek.

30. A felsőoktatási képezéseknek az európai régióban történő elismeréséről szóló egyezmény (Lisszabon, 1997), Európa Tanács (Az Európa Tanács Szerződéseinek Tára, 165. szám).

17. Értékelés és felülvizsgálat

Az oktatási csalás nem új jelenség. Történelmi beszámolók tanúskodnak arról, hogy amint a középkori Európában megalapították az első egyetemeket, a korrupció, a képezések „értékesítése” és a dokumentumok hamisítása is virágozni kezdett. Ez a régóta létező jelenség azonban folyamatosan új formákat ölt és új veszélyeket rejt. A folyamatos fejlődés jellemzi, a széles körben elérhető internet és technológiai innovációk nyújtotta lehetőségek kihasználása révén, így alkalmazkodik az oktatás változó környezetéhez.

A tagállamoknak rendszeresen értékelniük kell az e téren hozott intézkedéseik hatékonyságát és következetességét, valamint azonosítaniuk kell a folyamatban érintett nemzeti érdekelt feleket. Ez nemzeti szinten önértékelésként végezhető el. Az oktatási csalás ajánlásban tárgyalt különböző dimenziói az önértékelés és a nemzeti szintű helyzetelemzés módjainak is tekinthetők, melyek célja a többi országgal megosztható erősségek, valamint azon hiányosságok azonosítása, melyek terén további javulásra van lehetőség a hatékonyabb politikák és gyakorlat megvalósítása érdekében. Ezzel segíthető a bevált gyakorlatok és a levont tanulságok azonosítása is, amelyeket hasznos lehet megosztani más, hasonló kihívásokkal küzdő országokkal.

Az értékelés eredménye szükség esetén a stratégiák és szakpolitikák megtervezése és újraértékelése szempontjából is fontos lesz, melyek célja a nemzeti stratégiák hatékonyabbá tétele és minőségének javítása, valamint annak lehetővé tétele, hogy kövessék az oktatási csalásokat és a csalárd oktatási szolgáltatókat jellemző változó környezetet.

A felülvizsgálatot a többi tagállammal folytatott információ-, gyakorlat- és tapasztalatcsere útján is végre kell hajtani. Az információcserének ez a formája, amely közvetlenül kapcsolódik a nemzetközi együttműködéshez (az ajánlás függelékének 14. cikke), hasznos lenne a stratégiák és politikák

kiigazításához is, hogy az oktatási csalás új tendenciáit és jelenségeit már azok kezdeti szakaszában fel lehessen deríteni és le lehessen küzdeni.

Az ETINED platform célja, hogy az oktatási politikák és gyakorlatok értékelésével és felülvizsgálatával kapcsolatos információcsere fórumaként szolgáljon az átláthatóság, a bizalom és a téma érzékenységének tiszteletben tartása keretében. A platform keretei között a tagállamok közötti kölcsönös támogatási formák is kipróbálhatók a szóban forgó gyakorlatok elősegítésének és javításának módjaként.